

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา ภาควิชาอิสลามศึกษา

☎ 2232

ที่ มอ 751 /1174

วันที่ 22 ตุลาคม 2558

เรื่องขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์อับดุลรอชิดเจมะ

ด้วยนายยาฮารี กาเซ็ง นักศึกษาปริญญาโท สาขาอิสลามศึกษา(มุสลิมศึกษา) วิทยาลัยอิสลามศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการกิจกรรมทะเลาะเถาะฮ์เพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยมี ดร.อับดุลรอฮ์นีง สือเต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษา ความตรงประเด็นตามจุดประสงค์ของงานวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ทำให้แบบสอบถามมีความถูกต้องและมีคุณภาพยิ่งขึ้น พร้อมนี้ได้แนบบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การจัดการกิจกรรมทะเลาะเถาะฮ์เพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญมา ณ โอกาสนี้ จักขอบคุณยิ่ง

(ดร.ยูโซะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา ภาควิชาอิสลามศึกษา

☎ 2232

ที่ มอ 751 /1174

วันที่ 22 ตุลาคม 2558

เรื่องขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.อับดุลฮาดี สะบูดิง

ด้วยนายยาฮารี กาเซ็ง นักศึกษาปริญญาโท สาขาอิสลามศึกษา(มุสลิมศึกษา) วิทยาลัยอิสลามศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการกิจกรรมทะเลาะเถาะฮ์เพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยมี ดร.อับดุลรอหนิง ลือเต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษา ความตรงประเด็นตามจุดประสงค์ของงานวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ทำให้แบบสอบถามมีความถูกต้องและมีคุณภาพยิ่งขึ้น พร้อมนี้ได้แนบบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การจัดการกิจกรรมทะเลาะเถาะฮ์เพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญมา ณ โอกาสนี้ จักขอบคุณยิ่ง

(ดร.ยูโซะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา ภาควิชาอิสลามศึกษา

☎ 2232

ที่ มอ 751 / 1174

วันที่ 22 ตุลาคม 2558

เรื่องขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียนผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาเดร์ สะอะ

ด้วยนายยาฮารี กาเซ็ง นักศึกษาปริญญาโท สาขาอิสลามศึกษา(มุสลิมศึกษา) วิทยาลัยอิสลามศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการกิจกรรมทะเลาะเถาะฮ์เพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยมี ดร.อับลอรอนิง สื่อเต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษา ความตรงประเด็นตามจุดประสงค์ของงานวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ทำให้แบบสอบถามมีความถูกต้องและมีคุณภาพยิ่งขึ้น พร้อมนี้ได้แนบบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การจัดการกิจกรรมทะเลาะเถาะฮ์เพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญมา ณ โอกาสนี้ จักขอบคุณยิ่ง

(ดร.ยูโซะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

Prince of Songkhro University
Pattani Campus

ผลตรวจหาค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

(Item Objective Index : IOC)

ข้อ	ข้อความ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ผลรวม	IOC	สรุปความสอดคล้อง
1. ด้านเป้าประสงค์							
1	นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับหลักอากาศศาสตร์เพิ่มขึ้น	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
2	นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับหลักอิทธิพลของอากาศที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
3	นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณที่ดีงามเพิ่มขึ้น	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
4	นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับความรู้ทั่วไปและการพัฒนาสติปัญญาเพิ่มขึ้น	1	1	1	3	1.0	ปรับเติมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
5	นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเป็นระเบียบวินัยในกลุ่มศึกษา	1	1	1	3	1.0	ปรับเติมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
6	นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับการดำรงชีพที่ดี (รักการออม ห่างไกลระบบดอกเบี้ย ไม่พัวพันกับการพนัน หรือสื่อโซเชียลฯ)	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
7	นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับสุขภาพร่างกายแข็งแรง	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
8	นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะที่จะต่อสู้กับอารมณ์ใฝ่ต่ำของตนเอง	1	1	1	3	1.0	ปรับเติมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
9	นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการบริหารเวลาในกระบวนการกลุ่มศึกษา	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
10	นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับการบำเพ็ญ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

	ประโยชน์ต่อผู้อื่น						
11	นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเป็นพี่น้องในกลุ่มมากขึ้น	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
12	นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและเอื้ออาทรต่อกัน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
13	นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตตนเองและผู้อื่น	1	1	1	3	1.0	ปรับเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
2. ด้านมูร้อบบิย์							
14	มูร้อบบิย์ มีการเตรียมเนื้อหาล่วงหน้าเป็นอย่างดีทุกครั้งมีการดำเนินการหะละเกาะฮุ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
15	มูร้อบบิย์ มีการบันทึกทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการในกลุ่มหะละเกาะฮุเป็นประจำ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
16	มูร้อบบิย์ มีประสบการณ์และมีความน่าเชื่อถือแก่สมาชิกในการดำเนินการหะละเกาะฮุ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
17	มูร้อบบิย์ มีการสื่อสารที่ดีกับสมาชิกกลุ่มศึกษาหะละเกาะฮุ มีการชี้แนะในสิ่งที่ดีอย่างสม่ำเสมอและมีการสื่อสารด้วยระบบสารสนเทศหรือสังคมออนไลน์	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
18	มูร้อบบิย์ เป็นคนที่รักษาบุคลิกภาพที่ดีงาม แต่งกาย สุภาพเรียบร้อย	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
19	มูร้อบบิย์ เป็นคนที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับสัญญาต่างๆ มีความอดทนอยู่เสมอและไม่แสดงอาการเหน็ดเหนื่อยต่อหน้าสมาชิก	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
20	มูร้อบบิย์ เป็นคนที่คอยให้คำปรึกษา ตักเตือนอยู่เสมอ และใช้วิธีการที่เหมาะสมในการตักเตือน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

21	มูร์ออบบีย์เป็นคนที่ใช้ความระมัดระวังในการให้ความคิดเห็นโดยไม่ตอบคำถามที่มูร์ออบบีย์ไม่รู้จักจริง	1	1	1	3	1.0	ปรับเติมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
22	มูร์ออบบีย์ มีอักษาศัพท์ ไม่ได้เอียงเพื่อเอาชนะสมาชิกในกลุ่มศึกษามีการกล่าวขอโทษทุกครั้งเมื่อมีการกระทำผิดต่อสมาชิก	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
23	มูร์ออบบีย์ เป็นคนที่มีความพร้อมที่จะรับฟังทุกเรื่องของสมาชิกได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมทะเลาะเถาะสุ หรือส่วนตัวก็ตามและไม่ตัดตอนคำพูดของสมาชิกในเวลาที่กำลังพูดยังไม่จบ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
24	มูร์ออบบีย์ เป็นคนสร้างความเป็นพี่น้องในกลุ่มสมาชิกโดยการทำความรู้จักอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความลึกซึ้งและสนองความต้องการของสมาชิกเท่าที่มูร์ออบบีย์มีความสามารถและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาต่างๆของสมาชิก	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
25	มูร์ออบบีย์ เป็นคนกล้าที่จะตักเตือนสมาชิกและสอบถามสมาชิกที่ไม่มาอย่างเปิดเผย	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
3. ค้นหลักสูตร							
26	มีการเรียนรู้ วิเคราะห์ และสังเคราะห์ทางด้านหลักอะกิดะฮ์ในกลุ่มศึกษาเป็นอย่างดี	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
27	มีการเรียนรู้ วิเคราะห์ และสังเคราะห์ทางด้านศาสนบัญญัติในกลุ่มศึกษาเป็นอย่างดี	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
28	มีการเรียนรู้วิเคราะห์ และสังเคราะห์บทเรียนทางด้านประวัติในกลุ่มศึกษาเป็นอย่างดี	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
29	มีการเรียนรู้วิเคราะห์ และสังเคราะห์บทเรียนทางด้านอัลกุรอาน(ตัจวีดและตัฟซีร)และ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

	บทเรียนจากอัลกุรอานในกลุ่มศึกษาเป็น อย่างดี						
30	มีการเรียนรู้วิเคราะห์ และสังเคราะห์บทเรียน ทางด้านวิจนะของท่านบีในกลุ่มศึกษาเป็น อย่างดี	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
31	มีการเรียนรู้วิเคราะห์ และสังเคราะห์บทเรียน จากสถานการณ์โลกมุสลิมปัจจุบันและ เหตุการณ์ทั่วไปในกลุ่มศึกษา	1	1	0	2	0.7	ปรับเพิ่มตาม ข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญ
32	มีการเรียนรู้เกี่ยวกับชีวประวัติและการ ดำเนินชีวิตของบรรดาศอฮาบะฮ์	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
33	มีการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมหรือ องค์กรทางสังคมในการเผยแพร่สัจธรรมของ อิสลาม	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
34	หลักสูตรที่ได้ดำเนินการปัจจุบันมีความ เหมาะสมกับนักศึกษา	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
35	มีความต้องการที่จะปรับหลักสูตรที่กำลังใช้ ประกอบกิจกรรมในปัจจุบัน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
36	หลักสูตรมีความครอบคลุมและสมบูรณ์	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
37	หลักสูตรสามารถสร้างมุสลิมที่มีรู้ด้าน วิทยาการอิสลาม	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
4.ด้านวิธีการดำเนินกิจกรรมหะละเกาะฮ์							
38	การจัดกิจกรรมการหะละเกาะฮ์จะใช้ ระยะเวลาในการ 1 – 2 ชั่วโมงช่วงบ่ายวันพุธ หรือช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งภายในสัปดาห์	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
39	การจัดจำนวนมูร็อบบีย์ 1-2 คนในการดูแล กลุ่มศึกษา และมีจำนวนนักศึกษา 10 – 12 คนต่อ 1 กลุ่มศึกษาหะละเกาะฮ์	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
40	กลุ่มศึกษาหะละเกาะฮ์มีการพบปะและ ดำเนินการสัปดาห์ละครั้งอย่างต่อเนื่อง ยกเว้นจะมีกิจกรรมกลุ่มใหญ่ในบางสัปดาห์	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

41	มีการกำหนดกฎระเบียบในกลุ่มศึกษา ร่วมกัน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
42	สมาชิกในกลุ่มมาครบทุกครั้งที่มีการพบปะ นอกจากมีความจำเป็นโดยได้ประสาน กับมูร็อบบีซีเป็นการล่วงหน้า	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
43	การดำเนินการกลุ่มศึกษามีการแบ่งหน้าที่ ให้กับสมาชิกทุกคนไปหาข้อมูลและนำเสนอ ทุกครั้งที่มีพบปะกลุ่มศึกษาโดยมีแบ่งหน้าที่ หาข้อมูลนั้นตามความถนัดของสมาชิกและมี การหมุนเวียนเนื้อหาให้ผู้รับผิดชอบ มีโฆษณา เดิมที่รับหน้าที่ในวิชาเดิมมาตลอด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
44	มีการเจาะจงสถานที่จัดกิจกรรมทะเลเกาะสุ และเปลี่ยนสถานที่จัดกิจกรรมทะเลเกาะสุ เป็นบางครั้งเท่านั้น	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
45	การเริ่มกิจกรรมทะเลเกาะสุจะเริ่มด้วยการ อ่านอัลกุรอานและต่อด้วยรายวิชาอื่นๆ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
46	สมาชิกกลุ่มศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการ วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลของเพื่อนที่มา นำเสนอ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
47	มูร็อบบีซีมีการสรุปทุกครั้งหลังจากการ อภิปรายผลของสมาชิก	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
48	มีการเก็บเงินออมทรัพย์ของสมาชิกในกลุ่ม ศึกษาเพื่อบริหารจัดการกลุ่มของตนเอง	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
49	มีการทบทวนตนเองด้านจิตวิญญาณและมี การร่วมติดตามสอบถามความทุกข์สุขของ สมาชิกในกลุ่มศึกษาอย่างสม่ำเสมอเมื่อมีการ พบปะ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
5.ด้านระบบการจัดการของงานกิจกรรมนักศึกษา							
50	มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง เปิดรับ สมัครและปฐมนิเทศการจัดกิจกรรมทะเล	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

	เกาะสุ						
51	มีการแจกหลักสูตรและคู่มือการจัดกิจกรรม หะละเกาะสุ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
52	มีเอกสารเพื่อบันทึกการจัดกิจกรรมหะละ เกาะสุกลุ่มศึกษาทุกครั้งที่มีการพบปะและ ติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมหะละ เกาะสุอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
53	มีการกำหนดเวลาอย่างชัดเจนและอำนวยความสะดวก ในการจัดกิจกรรมหะละเกาะสุ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
54	มีการประเมินและสรุปผลภาพรวมของการ จัดกิจกรรมหะละเกาะสุโดยมีนักศึกษามีส่วน ร่วมในการประเมินและสรุปผลการ ดำเนินการ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
6.ด้านทัศนคติของนักศึกษาต่อกิจกรรมหะละ เกาะสุ							
55	นักศึกษาได้รู้ถึงวัตถุประสงค์ในการจัด กิจกรรมหะละเกาะสุ	1	1	1	3	1.0	ปรับเติมตาม ข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญ
56	กิจกรรมหะละเกาะสุเป็นกิจกรรมที่ดีและมี ประโยชน์ต่อการพัฒนานักศึกษา วิทยาลัย อิสลามศึกษา	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
57	ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมหะละเกาะสุ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ได้	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
58	การเข้าร่วมกิจกรรมหะละเกาะสุสามารถ สร้างความเป็นพี่น้องในกลุ่มและมีการ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้อย่างชัดเจน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

59	การเข้าร่วมกิจกรรมทะเลาะฮุเป็นการพัฒนาทางด้านทักษะ การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการนำเสนอข้อมูลต่อสาธารณชน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
60	การเข้าร่วมกิจกรรมทะเลาะฮุเป็นการพัฒนาทักษะการอ่านอัลกุรอานและการเรียนรู้หลักคัมภีร์	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
61	การเข้าร่วมกิจกรรมทะเลาะฮุเป็นการพัฒนาตนเองและสามารถปฏิบัติได้จริงในสังคมปัจจุบัน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
62	กิจกรรมทะเลาะฮุเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษาและให้การจัดกิจกรรมนี้ต่อไป	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

Prince of Songkla University
Pattani Campus

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาเดร์ สะอะ

ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายทดสอบภาษาอาหรับและพัฒนาภาษานานาชาติ
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อับดุลรอชิด เจมะ

ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาอิสลามศึกษา
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี

3. ดร.อับดุลฮาดี สะบุดิง

ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายทดสอบภาษาอาหรับและพัฒนาภาษานานาชาติ
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม(Reliability)

ลำดับ	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
1	ด้านเป้าประสงค์	.875
2	ด้านพี่เลี้ยงกลุ่ม	.903
3	ด้านหลักสูตร	.893
4	ด้านวิธีการดำเนินกิจกรรมทะเลาะเถาะสุ	.926
5	ด้านระบบการจัดการของงานกิจกรรมนักศึกษา	.862
6	ด้านทัศนคติของนักศึกษาต่อกิจกรรมทะเลาะเถาะสุ	.912
	รวม	.895

แบบสอบถามชุดนี้ มีประเด็นความคิดเห็นการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะสุเพื่อพัฒนา
 นักศึกษา จำนวน 6 ประเด็น 62ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นประเด็น ด้านเป้าประสงค์ มีความเชื่อมั่น
 .875ด้านคุณภาพของพี่เลี้ยงกลุ่ม มีความเชื่อมั่น .903 ด้านหลักสูตร มีความเชื่อมั่น .893
 ด้านวิธีการดำเนินกิจกรรมทะเลาะเถาะสุ มีความเชื่อมั่น .926 ด้านระบบการจัดการของงานกิจกรรม
 นักศึกษา มีความเชื่อมั่น .862ด้านทัศนคติของนักศึกษาต่อกิจกรรมทะเลาะเถาะสุ มีความเชื่อมั่น
 .912 ทั้งหมดรวม 6ประเด็น มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ **.895**

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะ

เพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วันที่ 9 ตุลาคม 2558 เวลา 19.00 น – 22.00 น.

ณ ห้องประชุมอัลอิหม่าม อัลฆอซาลี วิทยาลัยอิสลามศึกษา

1.รายชื่อผู้ที่เคยเป็นพี่เลี้ยงมากกว่า 1 ปี

1.นายฮาริษนาแวง	อาจารย์โรงเรียนสาธิตอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2.นายฮาซัน สะแลแม	ผู้ช่วยงาน รองศาสตราจารย์ ดร.เอิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต
ภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3.นายมูฮามะยูรี ยะปา	เจ้าหน้าที่ซากาตและสวัสดิการ สหกรณ์อิสลามอินูอัฟฟานจำกัด
4.นายอาหามะ สาและ	เจ้าหน้าที่ซากาตและสวัสดิการ สหกรณ์อิสลามอินูอัฟฟานจำกัด
5.นายอับดุลราซก ยูโซะ	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ศูนย์ทดสอบภาษาอาหรับและภาษา
นานาชาติ วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
6.นายมูฮัมมัด มาซอ	เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
7.นายอัชหมิงเซะ	เจ้าหน้าที่ศูนย์บริหารจัดการข้อมูลอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลาม
ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
8.นางสาวฟาติฮะห์ สาหะ	
9.นางสาวกอรีเยะ คือระ	ครูสอนโรงเรียนบำรุงอิสลาม อำเภอเมืองปัตตานี
10.นางสาวคอลลีเยะ กาเดร์	
11.นางสาวเจ๊ะนูรียะห์นุงอตาหยง	เจ้าหน้าที่หอพักศึกษา สหกรณ์อิสลามอินูอัฟฟานจำกัด
สาขารูสะมิแล

2.รายชื่อพี่เลี้ยงปีการศึกษา 2558

1.นายแวนูรฟาน สุเด็น	การสอนอิสลามศึกษา
2.นายบุญคอรี้ กามาเซะ	การสอนอิสลามศึกษา
3.นายอิกรอม มามะ	อิสลามศึกษานานาชาติ
4.นายฮัดซัน ดาอี	การสอนอิสลามศึกษา

5.นางสาวอ้ออี๊ยะ สาหลิ	เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม
6.นางสาวอามีเนาะห์มุซอ	เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม
7.นางสาวนาดียะห์ มะแซ	เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม
8.นางสาวมาเรียม คอเลาะ	เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม
9.นางสาวนูซาวารี เสมลัน	การสอนอิสลามศึกษา
10.นางสาวอาดียะฮ์โตะเหม	การสอนอิสลามศึกษา
11.นางสาวสุสนา ประสานการ	การสอนอิสลามศึกษา
12.นางสาวซอลีซะ หมัดอะคัม	การสอนอิสลามศึกษา
13.นางสาวนัจดา นาปาเลน	การสอนอิสลามศึกษา
14.นางสาวฟาติมะ สาแม	อิสลามศึกษานานาชาติ
15.นางสาวนิคชนัน ญญโญ	อิสลามศึกษานานาชาติ
16.นางสาวสุมัยยะห์คอฆอ	อิสลามศึกษานานาชาติ
17.นางสาวซูไวบะห์ กูนา	อิสลามศึกษานานาชาติ
18.นางสาวอัสมา กียะ	อิสลามศึกษานานาชาติ
19.นางสาวอีมาน สะนาวี	อิสลามศึกษานานาชาติ
20.นางสาวรุสนานี ตะบิง	การสอนอิสลามศึกษา
21.นางสาวซูไรดา หวังจิ	การสอนอิสลามศึกษา
22.นางสาวนาฟีซะเต๊ะหม่อม	เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม
23.นางสาวนูริชา โตะมอ	เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม
24.นางสาวอาชียะ หะมะ	เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม
25.นางสาวอารีนิเงะหลง	เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม
26.นายอนันต์ แลฮา	อิสลามศึกษา

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การจัดกิจกรรมทะเลเกาะสุเพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา ที่มีต่อการจัดกิจกรรมทะเลเกาะสุเพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำชี้แจง

แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทะเลเกาะสุเพื่อพัฒนานักศึกษา

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมทะเลเกาะสุ

จัดทำโดย

นายยาศารี กาแข็ง

งานกิจการนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

กรุณาเติมข้อความหรือทำเครื่องหมาย ลงในหน้าข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. สาขาวิชาเอก

1. อิสลามศึกษา 2. กฎหมายอิสลาม
 3. ครุศาสตร์/การสอนอิสลามศึกษา 4. เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม
 5. ตะวันออกกลางศึกษา 6. อิสลามศึกษาหลักสูตรนานาชาติ

3. ชั้นปี

1. ชั้นปีที่ 1 2. ชั้นปีที่ 2
 3. ชั้นปีที่ 3 4. ชั้นปีที่ 4
 5. ชั้นปีที่ 5

4. ประเภทโรงเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

1. โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในประเทศไทย
 2. โรงเรียนสอนศาสนาอิสลามต่างประเทศ
 3. โรงเรียนรัฐบาล (สามัญ)

5. ภูมิภาคใด

1. ภาคกลาง 2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 3. ภาคตะวันออก 4. ภาคเหนือ
 5. ภาคใต้ตอนบน 5. ภาคใต้ตอนล่าง

6. อาศัยอยู่ที่จังหวัด.....

7. ระยะเวลาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมทะเลาะเถาะฮ์

9	นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการบริหารเวลาในกระบวนการกลุ่มศึกษา				
10	นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น				
11	นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเป็นพี่น้องในกลุ่มมากขึ้น				
12	นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและเอื้ออาทรต่อกัน				
13	นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตตนเองและผู้อื่น				
2.2. ด้านที่เลี้ยงกลุ่ม					
14	มูร์ออบบิย์ มีการเตรียมเนื้อหาล่วงหน้าเป็นอย่างดีทุกครั้งมีการดำเนินการหะละเกาะฮุ				
15	มูร์ออบบิย์ มีการบันทึกทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการในกลุ่มหะละเกาะฮุเป็นประจำ				
16	มูร์ออบบิย์ มีประสบการณ์และมีความน่าเชื่อถือแก่สมาชิกในการดำเนินการหะละเกาะฮุ				
17	มูร์ออบบิย์ มีการสื่อสารที่ดีกับสมาชิกกลุ่มศึกษาหะละเกาะฮุ มีการชี้แนะในสิ่งที่ดีอย่างสม่ำเสมอและมีการสื่อสารด้วยระบบสารสนเทศหรือสังคมออนไลน์				
18	มูร์ออบบิย์ เป็นคนที่รักษานูคลิกภาพที่ดีงามแต่งกาย สุภาพ เรียบร้อย				
19	มูร์ออบบิย์ เป็นคนที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับสัญญาต่างๆ มีความอดทนอยู่เสมอและจะไม่แสดงอาการเหน็ดเหนื่อยต่อหน้าสมาชิก				
20	มูร์ออบบิย์ เป็นคนที่คอยให้คำปรึกษา ตักเตือนอยู่เสมอ และใช้วิธีการที่เหมาะสมในการตักเตือน				
21	มูร์ออบบิย์ เป็นคนที่ใช้ความระมัดระวังในการให้ความคิดเห็น โดยไม่ตอบคำถามที่มูร์ออบบิย์ ไม่รู้จริง				
22	มูร์ออบบิย์ มีอัธยาศัยดี ไม่ได้เถียงเพื่อเอาชนะสมาชิกในกลุ่มศึกษา มีการกล่าวขอโทษทุกครั้งเมื่อมีการกระทำผิดต่อสมาชิก				
23	มูร์ออบบิย์ เป็นคนที่มีความพร้อมที่จะรับฟังทุกเรื่องของสมาชิกได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมหะละเกาะฮุ หรือส่วนตัวก็ตาม และไม่ตัดตอนคำพูดของสมาชิกในขณะที่กำลังพูดยังไม่จบ				

24	มีร็อบบีย์ เป็นคนสร้างความเป็นพี่น้องในกลุ่มสมาชิกโดยการทำความรู้จักอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความลึกซึ้งและสนองความต้องการของสมาชิกเท่าที่มีร็อบบีย์มีความสามารถและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาต่างๆของสมาชิก				
25	มีร็อบบีย์ เป็นคนกล้าที่จะตักเตือนสมาชิกและสอบถามสมาชิกที่ไม่มาอย่างเปิดเผย				
2.3.ด้านหลักสูตร					
26	มีการเรียนรู้ วิเคราะห์ และสังเคราะห์ทางด้านหลักอะกิคะฮุในกลุ่มศึกษาเป็นอย่างดี				
27	มีการเรียนรู้ วิเคราะห์ และสังเคราะห์ทางด้านศาสนบัญญัติในกลุ่มศึกษาเป็นอย่างดี				
28	มีการเรียนรู้วิเคราะห์ และสังเคราะห์บทเรียนทางด้านประวัติในกลุ่มศึกษาเป็นอย่างดี				
29	มีการเรียนรู้วิเคราะห์ และสังเคราะห์บทเรียนทางด้านอัลกุรอาน (ตั้จวิดและตั้ฟซีร์)และบทเรียนจากอัลกุรอานในกลุ่มศึกษาเป็นอย่างดี				
30	มีการเรียนรู้วิเคราะห์ และสังเคราะห์บทเรียนทางด้านวิญนะของท่านนบีในกลุ่มศึกษาเป็นอย่างดี				
31	มีการเรียนรู้วิเคราะห์ และสังเคราะห์บทเรียนจากสถานการณ์โลกมุสลิมปัจจุบันและเหตุการณ์ทั่วไปในกลุ่มศึกษา				
32	มีการเรียนรู้เกี่ยวกับชีวประวัติและการดำเนินชีวิตของบรรดาศอฮาบะฮ				
33	มีการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมหรือองค์กรทางสังคมในการเผยแผ่สังฆธรรมของอิสลาม				
34	หลักสูตรที่ได้ดำเนินการปัจจุบันมีความเหมาะสมกับนักศึกษา				
35	มีความต้องการที่จะปรับหลักสูตรที่กำลังใช้ประกอบกิจกรรมในปัจจุบัน				
36	หลักสูตรมีความครอบคลุมและสมบูรณ์				
37	หลักสูตรสามารถสร้างมุสลิมที่มีรู้ด้านวิทยาการอิสลาม				
2.5. ด้านวิธีการดำเนินกิจกรรมหะละเกาะฮุ					

38	การจัดกิจกรรมการทะเลาะเถาะจะใช้ระยะเวลาในการ 1 – 2 ชั่วโมงช่วงบ่ายวันพุธหรือช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งภายในสัปดาห์					
39	การจัดจำนวนผู้รอบบิย์1-2 คนในการดูแลกลุ่มศึกษา และมีจำนวนนักศึกษา 10 – 12 คนต่อ 1 กลุ่มศึกษาทะเลาะเถาะ					
40	กลุ่มศึกษาทะเลาะเถาะมีการพบปะและดำเนินการสัปดาห์ละครั้งอย่างต่อเนื่อง ยกเว้นจะมีกิจกรรมกลุ่มใหญ่ในบางสัปดาห์					
41	มีการกำหนดกฎระเบียบในกลุ่มศึกษาร่วมกัน					
42	สมาชิกในกลุ่มมาครบทุกครั้งที่มีการพบปะ นอกจากนี้มีความจำเป็นโดยได้ประสานกับผู้รอบบิย์เป็นการล่วงหน้า					
43	การดำเนินการกลุ่มศึกษามีการแบ่งหน้าที่ให้กับสมาชิกทุกคนไปหาข้อมูลและนำเสนอทุกครั้งที่มีพบปะกลุ่มศึกษาโดยมีแบ่งหน้าที่หาข้อมูลนั้นตามความถนัดของสมาชิกและมีการหมุนเวียนเนื้อหาให้ผู้รับผิดชอบ มิใช่คนเดิมที่รับหน้าที่ในวิชาเดิมมาตลอด					
44	มีการเจาะจงสถานที่จัดกิจกรรมทะเลาะเถาะและเปลี่ยนสถานที่จัดกิจกรรมทะเลาะเถาะเป็นบางครั้งเท่านั้น					
45	การเริ่มกิจกรรมทะเลาะเถาะจะเริ่มด้วยการอ่านอัครุอาณและต่อด้วยรายวิชาอื่นๆ					
46	สมาชิกกลุ่มศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลของเพื่อนที่มานำเสนอ					
47	ผู้รอบบิย์มีการสรุปทุกครั้งหลังจากการอภิปรายผลของสมาชิก					
48	มีการเก็บเงินออมทรัพย์ของสมาชิกในกลุ่มศึกษาเพื่อบริหารจัดการกลุ่มของตนเอง					
49	มีการทบทวนตนเองด้านจิตวิญญาณและมีการร่วมติดตามสอบถามความทุกข์สุขของสมาชิกในกลุ่มศึกษาอย่างสม่ำเสมอเมื่อมีการพบปะ					
2.6.ด้านระบบการจัดการของงานกิจกรรมนักศึกษา						
50	มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง เปิดรับสมัครและปฐมนิเทศการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะ					
51	มีการแจกหลักสูตรและคู่มือการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะ					
52	มีเอกสารเพื่อบันทึกการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะกลุ่มศึกษาทุกครั้ง					

	ที่มีการพบปะและติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮุอย่างต่อเนื่อง				
53	มีการกำหนดเวลาอย่างชัดเจนและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮุ				
54	มีการประเมินและสรุปผลภาพรวมของการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮุโดยมีนักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินและสรุปผลการดำเนินการ				
2.7.ด้านทัศนคติของนักศึกษาต่อกิจกรรมหะละเกาะฮุ					
55	นักศึกษาได้รู้ถึงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮุ				
56	กิจกรรมหะละเกาะฮุเป็นกิจกรรมที่ดีและมีประโยชน์ต่อการพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา				
57	ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮุสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้				
58	การเข้าร่วมกิจกรรมหะละเกาะฮุสามารถสร้างความเป็นพี่น้องในกลุ่มและมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้อย่างชัดเจน				
59	การเข้าร่วมกิจกรรมหะละเกาะฮุเป็นการพัฒนาทางด้านทักษะ การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการนำเสนอข้อมูลต่อสาธารณชน				
60	การเข้าร่วมกิจกรรมหะละเกาะฮุเป็นการพัฒนาทักษะการอ่านอัลกุรอานและการเรียนรู้หลักคัมภีร์				
61	การเข้าร่วมกิจกรรมหะละเกาะฮุเป็นพัฒนาตนเองและสามารถปฏิบัติได้จริงในสังคมปัจจุบัน				
62	กิจกรรมหะละเกาะฮุเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษาและให้การจัดกิจกรรมนี้ต่อไป				

4. ด้านวิธีการดำเนินกิจกรรมทะเลาะเถาะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ด้านระบบการจัดการของงานกิจกรรมนักศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ด้านทัศนคติของนักศึกษาต่อกิจกรรมทะเลาะเถาะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมทะเลาะเถียง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณนักศึกษาที่ได้ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้
กรุณาส่งงานกิจกรรมนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา ม.อ.ปัตตานี

แบบสัมภาษณ์สนทนากลุ่ม(Focus Group)เพื่อการวิจัย

**เรื่อง การจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะเพื่อพัฒนานักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี**

วัตถุประสงค์

เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี

คำชี้แจง 1. วิธีการสัมภาษณ์สนทนากลุ่ม(Focus Group)โดยที่ผู้วิจัยนำเสนอผลการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะ เพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

2. ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มสามารถที่จะเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะ เพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด สามารถเสนอประเด็นต่างๆได้ไม่จำเป็นต้องตามหัวข้อที่ได้กำหนดไว้

ประเด็น แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี มีประเด็น ดังนี้

1.แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะด้านเป้าประสงค์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมทะเลาะสุดด้านพี่เลี้ยง(มูรีอบบีย)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมทะเลาะสุดด้านหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมทะเลาะสุดด้านวิธีการดำเนินกิจกรรมทะเลาะสุด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมทะเลาะสุดด้านระบบการจัดการของงานกิจกรรมนักศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมทะเลาะสู่ด้านทัศนคติของนักศึกษาต่อกิจกรรมทะเลาะสู่

.....
.....
.....
.....
.....
.....

7. แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมทะเลาะสู่ด้านอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Prince of Songkla University
Pattani Campus

การจัดกิจกรรมหะละเกาะฮุเพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา

นิพนธ์ต้นฉบับ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ยาฮารี กาเซ็ง , อับดุลรอญิง ลือเต

1. นักศึกษาปริญญาโท สาขาอิสลามศึกษา

E-mail :Jauhari.03@gmail.com

2. ปร.ศ ตะวันออกกลางศึกษา

ภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

บทคัดย่อ

กิจกรรมหะละเกาะฮุเป็นกระบวนการพัฒนานักศึกษาที่มีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นกลไกในการสร้างเกราะป้องกันให้นักศึกษาใช้ชีวิตตามครรลองอิสลามสามารถที่จะต้านกระแสสังคมที่จะนำไปสู่พฤติกรรมล่อแหลม ในขณะที่เดียวกันเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษา สร้างภาวะความเป็นผู้นำ สร้างองค์ความรู้ด้านอิสลามศึกษา เป็นต้น ดังนั้น บทความนี้มีวัตถุประสงค์ นำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮุเพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยใช้วิธีการวิจัย คือ 1) วิจัยเอกสาร (Documentary Research) เซึ่งพรรณนา โดยศึกษาจาก ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮุ 2) เซึ่งสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา จำนวน 295 ราย เครื่องมือที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ และ 3) สัมภาษณ์

Organizing Halaqah Activities for Developing Students of College of Islamic Studies, Prince of Songkla University Pattani Campus

Mr. Yahari Kaseng, Abdulroning Suetair

1. Master Degree Candidate Islamic Studies

E-mail: jauhari.03@gmail.com

2. Ph.D. Middle East Studies

Department of Islamic Studies, College of Islamic Studies

Prince of Songkla University Pattani Campus

E-mail: suetair@gmail.com

ABSTRACT

This research aimed to study the Organizing Halaqah Activities For Developing Students of College of Islamic Studies, Prince of Songkla University Pattani Campus. The samples consisted 295 of students and 30 of Murabbi consulting. The instruments were a questionnaire and an interview form collected from Murabbi consulting by using the focus group method. The analyzing statistic was frequency and percentages.

The results found that

1. Halaqah activity program in Islam is socialization and develop human resources that are also known as the Sunnah (way) of Prophet Muhammad PHUB who was the initiator of this activity and handed down to the Sahaba, Tabiin to the present with including the four factors: Murabbi consulting, the member (Mutarabbi), operations and curriculums. The condition of Halaqah activity programs were the member known each other, understanding, helping each other.

2. The student of college of Islamic Studies in Prince of Songkla University rated in Halaqah activity program at the high level. The quality of Murabbi consulting is at the highest level, the student's attitudes toward Halaqah activity program, the objectives, the operations, the curriculums and the student affairs.

3. The guidelines of Halaqah activity program for student development of college of Islamic Studies Prince of Songkla University were

1) The objectives: its remain the same, but must cover the entire of intelligence, soul and body, a variety of activities, creating fraternity, creating leadership, the skills development activities, the process of advice, to help each other and determined indicators that assess student' moral.

2) The murabbi consulting: to select Murabbi consulting which are ready and responsibility, sincere, intending to sacrifice for society, technique to manage Halaqah group, training of Murabbi to increase knowledge, to develop leadership, good role model, experience and self-assessment and member.

3) The curriculum: should be operating according to the original course, to develop the Quran reading skill with correct pronunciation, develop the

curriculum following for a year-level, easily understood, be application with new technology, be part of the curriculum, to control student' access to activities.

4) The operation: start Halaqah activity program with reading the Quran, commentary of the Quran, course, news, ending by conclusion for an idea of living.

5) The student affairs: to perform activities differently, monitoring and evaluating results, experience and expertise in the management activities of Halaqah activity program.

6. The attitude: to make the participants had a positive thinking, build up effective motivation, improving interpersonal relationships, interdependent, had the knowledge for living in daily and be activity of creating leadership

บทนำ

1.1.ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นสถาบันผลิตบัณฑิตชั้นสูงมีภารกิจหลัก 4 ด้านด้วยกัน คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2555 :45 - 46) การพัฒนานักศึกษาตามแผนพัฒนา อุดมศึกษา ต้องมีการพัฒนาอย่างรอบด้าน (The Whole Person) ได้แก่ทางกาย สังคม จิต และปัญญา ต้องมีการเรียนรู้ที่แท้จริง คือ ต้องเน้นไปเพื่อพัฒนานักศึกษานักศึกษา โดยการทำให้รู้จักและเข้าใจ ตนเอง และสถาบันต้องสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา เช่น สร้างโอกาสการเรียนรู้ข้ามศาสตร์ แก่นักศึกษา การจัดการเรียนการสอนแบบ Case Study สร้างกิจกรรมให้ผู้เรียนสัมผัสกับ ชุมชน หรือบุคคล และส่งเสริมโอกาสการรวมตัวของนักศึกษาเพื่อทำกิจกรรมตามความสนใจ (จิรวัดน์ วิริงกร 2551 :1)

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้ให้ความสำคัญและสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษา โดยมีนโยบายในการดำเนินงาน โครงการหลักสูตรกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา ซึ่งได้กำหนด เป้าหมายการบ่มเพาะนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษา เป็นผู้ที่มีจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะชีวิตความเป็น ไทย มีคุณธรรม จริยธรรม ความภาคภูมิใจในสถาบัน ความเป็น ลูกพระบิดา ความรู้สึกเป็นหนึ่ง เดียวไม่แยกวิชาเขต และความเข้าใจในพหุวัฒนธรรม ซึ่งการเสริมสร้างให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว ได้ นักศึกษาจะต้องผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาเป็นสำคัญ มหาวิทยาลัยฯ จึงได้กำหนด รูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษา โดยให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมใน ระหว่างที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย กิจกรรมเสริมหลักสูตรจำแนกประเภทได้ดังนี้ คือ ประเภทที่ หนึ่ง กิจกรรมเสริมหลักสูตรซึ่งกำหนดให้นักศึกษาเข้าร่วมในลักษณะบังคับเลือก (Extra - Curricular Activities Requirement) หมายถึง กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้อง เข้าร่วม ลักษณะกิจกรรมจะต้องสอดคล้องกับเป้าประสงค์การบ่มเพาะนักศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่การ

เตรียมความพร้อมสู่การเป็นนักศึกษา การเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย การพัฒนาบุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำ และการแนะนำแนวทางในการวางแผนชีวิต ภายหลังการสำเร็จการศึกษา ซึ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตรส่วนนี้แต่ละวิทยาเขต/เขตการศึกษาจะเป็นผู้กำหนดในแต่ละปีการศึกษา **ประเภทที่สอง** กิจกรรมเสริมหลักสูตรซึ่งกำหนดให้นักศึกษาเลือกร่วม (Extra – Curricular Activities Free Elective) หมายถึง กิจกรรมซึ่งมหาวิทยาลัยกำหนดให้นักศึกษาเลือกเข้าร่วมได้ตามความชอบ ความสนใจ จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย โดยมหาวิทยาลัยได้กำหนดประเภทกิจกรรมไว้ 5 ประเภท ตามเป้าหมายการบ่มเพาะนักศึกษา ดังนี้ 1)กิจกรรมเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และความมีวินัย 2)กิจกรรมเสริมทักษะทางสังคม วิชาการหรือวิชาชีพ และเสริมสร้างสมรรถภาพสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย 3)กิจกรรมเสริมสร้างความภาคภูมิใจในสถาบัน ความเป็นลูกพระบิดา เป็นหนึ่งเดียวไม่แยกวิทยาเขต/เขตการศึกษา 4)กิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจในพหุวัฒนธรรม และความเป็นประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 5)กิจกรรมเสริมสร้างและพัฒนาสุขภาพ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2550)

วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษาผ่านกระบวนการกิจกรรมต่างๆ หลากหลายรูปแบบซึ่งจะสอดคล้องกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัย โดยมีกำหนดแผนพัฒนานักศึกษาทุกปี แต่เมื่อปีการศึกษา 2553 เป็นต้นมา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มีนโยบายให้ฝ่ายพัฒนานักศึกษา ดำเนินการกิจกรรมกลุ่มศึกษา หรือ ISLAMIC STUDIES CIRCLE (ISC) ซึ่งเป็นกิจกรรมหะละเกาะฮู ประจำวิทยาลัยอิสลามศึกษานั้นเอง เพื่อให้ให้นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมจะได้เข้าใจอิสลามในรูปแบบบูรณาการระหว่างหลักการอิสลามกับการดำเนินชีวิตควบคู่กันไป(สัมมนา งานกิจกรรมนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา วันที่ 15 กันยายน 2556) ซึ่งกิจกรรมนี้จะเน้นเกี่ยวกับความเข้าใจหลักการอิสลาม การสร้างความเป็นพี่น้อง การพัฒนาบุคลิกภาพ การมีวินัยทางสังคม การส่งเสริมให้สุขภาพแข็งแรง มีความรอบรู้ การมีอาชีพและบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วจะปลูกฝังนักศึกษาให้มีคุณธรรมจริยธรรมในรูปแบบอิสลาม การมีหะละเกาะฮูเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อนักศึกษาเพื่อที่จะสร้างนักทำงานเพื่ออิสลามโดยผ่านกระบวนการหรือระบบการตรึงบิยะฮ์ในรูปแบบกิจกรรมหะละเกาะฮู เพราะคนที่ผ่านกระบวนการนี้มันจะเกิดจิตวิญญาณแห่งการควะฮ์สู่อัจฉริยะ หากนักศึกษามีการเข้ากลุ่มหะละเกาะฮูเป็นจำนวนที่เพิ่มขึ้นเท่าไร นักศึกษาจะเป็นนักศึกษาที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้นเท่านั้น และนักศึกษาเหล่านี้จะไม่เป็นนักศึกษามุสลิมแค่ชื่อเท่านั้น นักศึกษามุสลิมนี้จะเข้าใจอิสลามอย่างถ่องแท้ แต่น่าเสียดายสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเป็นที่ประจักษ์ว่านักศึกษาก็ยังห่างไกลกับกิจกรรมดังกล่าว (Anon., 2001: 28)

ดังที่งานวิจัยหลายเล่มได้ปรากฏเกี่ยวกับกิจกรรมหะละเกาะฮุเป็นการพัฒนา
 นักเรียนนักศึกษาผู้คุณธรรมจริยธรรมอิสลาม เช่น งานวิจัยของ ศักดา เศรษฐวิเศษ (2546 : 201) ได้
 ศึกษาอิสลามกับการพัฒนาตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาในระดับอุดมศึกษาใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้
 พบว่า การจัดกิจกรรมหะละเกาะฮุ เป็นรูปแบบหนึ่งของกิจกรรมการพัฒนาและการขัดเกลาตนเอง
 ตามรูปแบบอิสลาม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้ให้ความเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.18 จากข้อนี้
 พบว่า การที่กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากนั้น เนื่องจากเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมหะละ
 เกาะฮุแล้ว จะได้รับความรู้มากขึ้น เป็นข้อคิดเตือนใจมีระบบความเป็นพี่น้องมาดูแล มีความเข้าใจใน
 ระบบหะละเกาะฮุและที่สำคัญของนักเรียนที่ทำงานเกี่ยวกับอิสลามจะใช้ระบบนี้เป็นการพัฒนา
 บุคลิกและสมาชิขององค์กรอีกด้วย Mohd Ismail MustaridanSaliniBintiMohdSalleh (2010 :
 บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความเข้าใจของนักเรียนต่อกิจกรรมฮัลเกาะฮ์ ที่โรงเรียนสอนศาสนา
 มัธยมศึกษาแห่งชาติ อัลมัซฮูร รัฐปีนัง สหพันธรัฐมาเลเซีย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความสนใจ
 และเข้าใจต่อกิจกรรมหะละเกาะฮุ จะอยู่ในระดับปานกลางและมาก ระหว่างค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.10
 ถึง 4.41 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.924 สรุปผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มี
 ความเข้าใจดีต่อกิจกรรมหะละเกาะฮุ ที่ได้ดำเนินการอยู่ปัจจุบัน พร้อมทั้งมีผลกระทบการ
 เปลี่ยนแปลงของนักเรียนในทิศทางที่ดีอย่างเห็นได้ชัด แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมหะละเกาะฮุ
 สามารถที่จะดำเนินการต่อไปได้มีโอกาสประสบความสำเร็จในการพัฒนานักเรียนด้วยสอดคล้องกับ
 MohdNordinJamilAhmaddanAbHalimTamuri (2011 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินการกิจกรรม
 หะละเกาะฮุของกลุ่มบาคีร์(Badan agama DakwahAkhlakdanRohani : BADAR)ที่โรงเรียนสอน
 ศาสนามัธยมศึกษาแห่งชาติ เซก ฮายี มูฮัมมัด ซัยด์ รัฐเนอซีร์ชิมบิลัน สหพันธรัฐมาเลเซีย พบว่า
 กิจกรรมหะละเกาะฮุของกลุ่ม BADAR เป็นกิจกรรมการพัฒนาบุคลิกภาพเพื่อฝึกให้นักเรียนใช้
 ชีวิตด้วยวิถีอิสลาม โดยการเรียนรู้เรื่องเตฮิดหลักศรัทธาต่ออัลลอฮ์ท่านนบีมุฮัมมัด
 เป็นแบบอย่าง พร้อมด้วยการสร้างความเข้าใจหลักการอะฮะลอะฮะของท่านนบีให้เป็นบทเรียนของ
 นักเรียน และให้คำแนะนำแก่นักเรียนเกี่ยวกับการเผชิญหน้าในโลกแห่งการใช้ชีวิตกับสิ่งท้าทายใน
 ปัจจุบัน แท้จริงผลของกิจกรรมฮัลเกาะฮ์ จะขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่น ความพยายามของทุกคน ทั้ง
 ระบบ ขั้นตอน นักเรียนและมูร้อบบีย์และสิ่งสำคัญโรงเรียนต้องให้ความสำคัญต่อกิจกรรมหะละ
 เกาะฮุด้วย Nor SaadahBinti Din และคณะ(2010 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง UsrahWadahPendidikan :
 PengalikasiannyaMelahirkaninsanTerpelajardanTerdidikKolejUniversiti Islam Antarabangsa
 Selangor Malaysia พบว่า เมื่อตรวจสอบพฤติกรรมของนักศึกษาปรากฏว่านักศึกษายังไม่ได้ปฏิบัติ
 ตามหลักปรัชญา หรือ วิถีอิสลามหรือหลักการอิสลามมาปฏิบัติเป็นแนวทางตามหลักสูตร
 ของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ได้กำหนดวิถีแห่งการดำเนินชีวิตมากนัก ฉะนั้น งานวิจัยนี้ จะเน้นและให้

ความสำคัญต่อกิจกรรมหะละเกาะฮู ให้เป็นหลักสูตรหลักในสถาบันการศึกษา เพื่อเป็นวิธีการสร้างนักศึกษาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ด้วยองค์ประกอบของการจัดการกิจกรรมหะละเกาะฮู คือ มีรูปร่าง ปิยะ รูปแบบ และหลักสูตร โดยมีการประเมินกิจกรรมฮัลเกาสและบุคลากรและอาจารย์จะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวด้วย มุมีนะห์บุงอตาหยง (2552 : 121) ได้ศึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม พบว่า กิจกรรมหะละเกาะฮูเป็นกิจกรรมที่จะปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียน 6 ด้าน คือ ความเกรงกลัวต่ออัลลอฮ ความอดทน การให้อภัย ความบริสุทธิ์ใจ ความซื่อสัตย์สุจริตและความยุติธรรม และเสนอแนะให้เป็นกิจกรรมประจำโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามด้วย สอดคล้องกับ มนญญศักดิ์ โต๊ะเถื่อน (2553 : 173) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการปลูกฝังอัคลากแก่นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี พบว่า แนวทางการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียน ได้แก่ การใช้ระบบกิจกรรมหะละเกาะฮูอย่างเป็นรูปธรรมภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา และเป็นนโยบายของโรงเรียน มีการดำเนินการกำกับดูแลและติดตามเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ให้นักเรียนได้ซึมซับและเข้าใจระบบกิจกรรมหะละเกาะฮูได้อย่างดี จากงานวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า กิจกรรมหะละเกาะฮูเป็นกิจกรรมที่สามารถที่พัฒนานักเรียนและนักศึกษาได้ โดยเฉพาะ การจัดเกลาตนเอง ให้มีคุณธรรมจริยธรรมอิสลามที่ดีงาม เพื่อให้ให้นักเรียนและนักศึกษาได้รับการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมหะละเกาะฮูจะเป็นศูนย์กลางของการพัฒนานักศึกษาที่มีประสิทธิภาพและอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮูของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่เป็นสถาบันการศึกษาอิสลามที่ได้รับการยอมรับทั้งจากรัฐ เอกชน และสังคมทั่วไป เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนานักศึกษาให้มีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา องค์กรมุสลิมและสังคมมุสลิมต่อไป

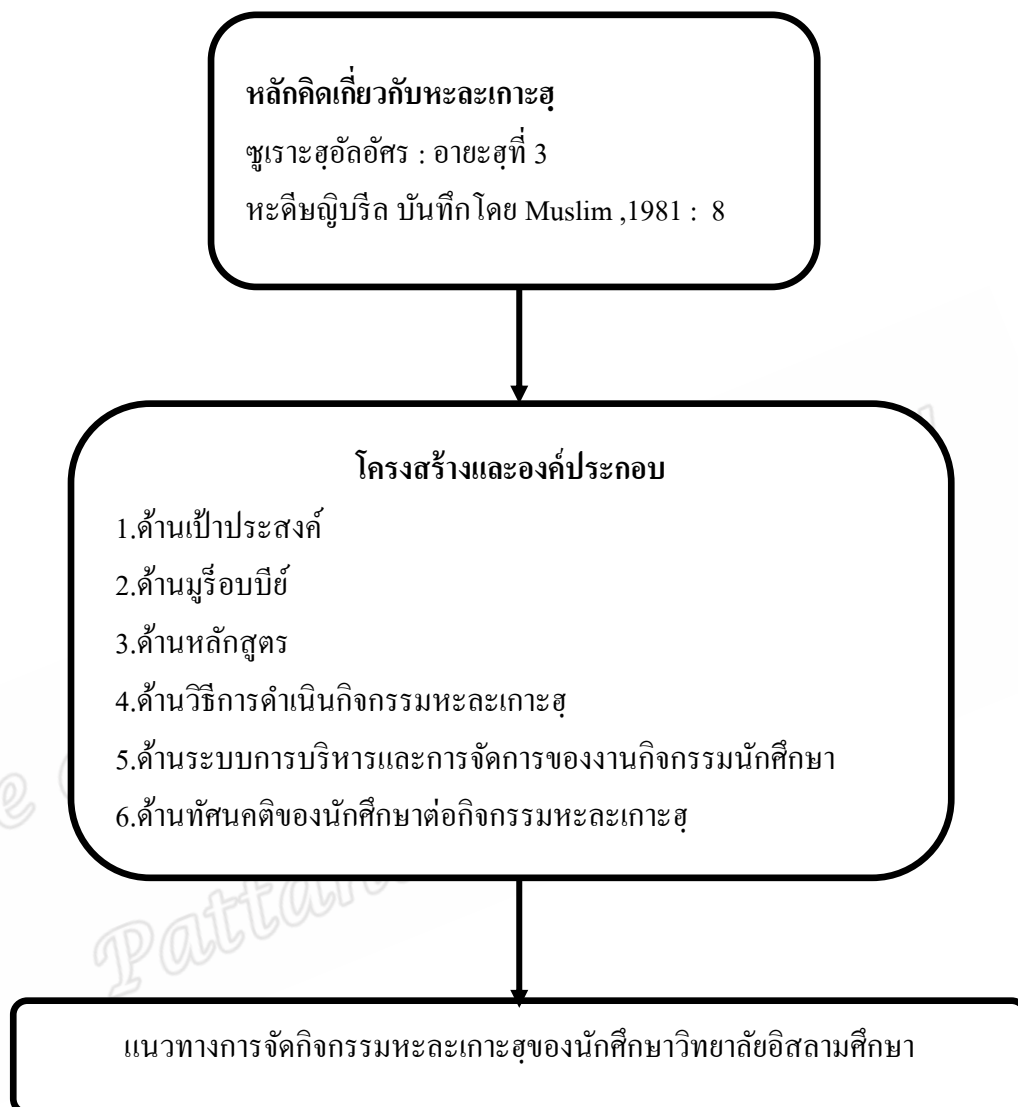
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮูในอิสลาม
2. เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮูของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮูของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1.6.กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1.เอกสารในการวิจัย คือ โดยศึกษาข้อมูลและตำราที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมหะละเกาะฮุ เช่น อัลหะดีษ หนังสือเกี่ยวกับหะละเกาะฮุ คู่มือหะละเกาะฮุ และเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับหะละเกาะฮุ

2.ประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่ร่วมกิจกรรมกลุ่มศึกษา (Islamic Studies Circle) ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 – 4 กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยอิสลามศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวนทั้งสิ้น 295 คน ประกอบด้วย นักศึกษาสาขาวิชาเอกอิสลามศึกษา นักศึกษาสาขาวิชาเอกกฎหมายอิสลาม นักศึกษาสาขาวิชาเอกครุศาสตร์

อิสลาม/การสอนอิสลามศึกษา นักศึกษาสาขาวิชาเอกเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม นักศึกษาสาขาวิชาเอกตะวันออกกลางศึกษาและนักศึกษาสาขาวิชาเอกอิสลามศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ส่วนการสนทนากลุ่ม(Focus group) โดยมีกลุ่มตัวอย่าง พี่เลี้ยงนำกิจกรรมหะละเกาะฮ์ปีการศึกษา 2558 จำนวน 20 คนและผู้ที่เคยเป็นพี่เลี้ยงนำหะละเกาะฮ์ จำนวน 10 คน รวมทั้งหมด จำนวน 30 คน

3.เครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้ มี 2 ส่วน คือ

3.1.ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรม หะละเกาะฮ์เพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ โดยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทดสอบ t และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.2.แบบสัมภาษณ์เชิงสนทนากลุ่ม(Focus group) เพื่อหาแนวทางการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮ์เพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยนำผลการสรุปจากความคิดเห็นของนักศึกษา มานำเสนอในเวทีสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อหาแนวทางการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮ์เพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สรุปผลการวิจัย

สรุปในวัตถุประสงค์ ที่ 1 เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮ์ในอิสลาม พบว่า การจัดกิจกรรมหะละเกาะฮ์ในอิสลามเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยท่านนบี Muhammad ﷺยุคศอฮาบะฮ์ ตาบิอิน ซึ่งเป็นกิจกรรมพัฒนาและขัดเกลามนุษย์ให้มีความสมบูรณ์และครอบคลุมทุกด้าน การจัดกิจกรรมหะละเกาะฮ์ มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. พี่เลี้ยง (มูร้อบบีย) เป็นผู้ที่ดำเนินการกิจกรรมหะละเกาะฮ์เพื่อขัดเกลาสมาชิก ซึ่งมุ่งเน้นในการสร้างมุสลิมที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม ด้วยการดูแลการพัฒนาชี้แนะแนวทาง ให้คำปรึกษาและเสริมสร้างศักยภาพของสมาชิกกลุ่มศึกษา เป็นผู้ที่มีความรู้ด้านหลักการศาสนา มีความรู้ความเข้าใจบริบทสังคมปัจจุบัน มีความรู้ทางด้านจิตวิทยา เข้าถึงความสามารถและรู้สภาพแวดล้อมบริบทของสมาชิก ซึ่งมีแนวทางของพี่เลี้ยงกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ คือ การเตรียมความพร้อมของพี่เลี้ยง (มูร้อบบีย)การพัฒนาพี่เลี้ยง (มูร้อบบีย)อย่างต่อเนื่อง การสร้างความน่าเชื่อถือและมีอำนาจดึงดูดใจ การสร้างแรงจูงใจและแรงบันดาลใจแก่สมาชิกมีความเข้าใจสมาชิก

อย่างลึกซึ้ง มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันกับสมาชิก มีระเบียบวินัยในการดำเนินการมีการมอบหมายงานที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาด้านจิตวิญญาณพร้อมๆกับสมาชิกและจะต้องขับเคลื่อนกลุ่มหะละเกาะสุอย่างเป็นระบบ

2.สมาชิกกลุ่ม(มุตะร็อบบีย) เป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้ปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาปัจเจกบุคคลสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้โดยมีเงื่อนไขของสมาชิก คือ เป็นบุคคลที่รักษาความสะอาดและเรียบร้อย มีความพร้อมที่จะรับฟังคำชี้แนะและปฏิบัติตามโปรแกรมการพัฒนาสมาชิกที่ได้จัดตารางไว้ มีความมุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองและผู้อื่น ปฏิบัติการละหมาดให้ครบห้าเวลา มีความเห็นอกเห็นใจต่อปัญหาต่างๆในโลกอิสลามเป็นนักสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกและชุมชน เพื่อจะปฏิบัติตามหะละเกาะสุได้อย่างเต็มรูปแบบ

3 หลักการดำเนินการกิจกรรมหะละเกาะสุ เป็นขั้นตอนหรือวิธีการปฏิบัติกิจกรรมหะละเกาะสุการนำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มศึกษาเป็นการบูรณาการระหว่างกิจกรรมความรู้และพัฒนาจิตวิญญาณ ให้สมาชิกได้ซึมซับเข้าสู่หัวใจซึ่งจะประกอบด้วย การแบ่งสมาชิกและความดีวิธีการดำเนินกลุ่มศึกษาข้อปฏิบัติหรือกฎระเบียบในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มหะละเกาะสุรูปแบบหรือขั้นตอนการดำเนินการกิจกรรมกลุ่มหะละเกาะสุการบริหารจัดการเวลาที่เริ่มต้นโดยพี่เลี้ยง การลงโทษและการให้รางวัล เป็นต้น

4.หลักสูตรของการดำเนินการหะละเกาะสุ เป็นกลไกที่จะนำสมาชิกสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ เป็นกรอบของการพัฒนาสมาชิกให้สมบูรณ์และครอบคลุมทุกด้าน เช่น ด้านหลักศรัทธา หลักศาสนบัญญัติ ประวัติศาสตร์ จริยธรรม อัลกุรอาน ข่าวสถานการณ์และเหตุการณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่อยู่รอบตัวเรา พร้อมด้วยการฝึกฝนทักษะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การทำงานเป็นทีมและการให้คำปรึกษากันและกันได้

วัตถุประสงค์ ที่ 2 เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมหะละเกาะสุของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การจัดกิจกรรมหะละเกาะสุของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์โดยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจเก็บจากแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้

นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมหะละเกาะสุเพื่อพัฒนานักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในด้านเป้าประสงค์ผลปรากฏว่า นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเป็นพี่น้องในกลุ่มมากขึ้นมีค่าสูงสุด อยู่ในระดับมาก(\bar{x})= 4.04 , S.D. = .711

รองลงมา และนักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและเอื้ออาทรต่อกันอยู่ในระดับมาก (\bar{x})=4.04 , S.D. = .766 และนักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับหลักอาถรรพ์เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก(\bar{x})= 4.00, S.D. = .445ตามลำดับ

นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะเพื่อพัฒนานักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในด้านคุณภาพของพี่เลี้ยงกลุ่มผลปรากฏว่า พี่เลี้ยงกลุ่มเป็นคนที่มีรักษานุคลิกภาพที่ดีงามแต่งกาย สุภาพเรียบร้อยมีค่าสูงสุด อยู่ในระดับมาก (\bar{x}) = 4.10, S.D. = .678 รองลงมา พี่เลี้ยงกลุ่ม มีการสื่อสารที่ดีกับสมาชิกกลุ่มศึกษาทะเลาะเถาะ มีการชี้แนะในสิ่งที่ได้อย่างสม่ำเสมอและมีการสื่อสารด้วยระบบสารสนเทศหรือสังคมออนไลน์ อยู่ในระดับมาก มีค่า (\bar{x}) = 4.07, S.D. = .734 และพี่เลี้ยงกลุ่ม เป็นคนที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับสัญญาต่างๆ มีความอดทนอยู่เสมอและจะไม่แสดงอาการเหน็ดเหนื่อยต่อหน้าสมาชิกอยู่ในระดับมากมีค่า (\bar{x}) = 4.03, S.D. = .699 ตามลำดับ

นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะเพื่อพัฒนานักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในด้านหลักสูตรผลปรากฏว่า นักศึกษามีการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมหรือองค์กรทางสังคมในการเผยแพร่สัจธรรมของอิสลามมีค่าสูงสุด อยู่ในระดับมาก (\bar{x})=4.00, S.D. = .700 รองลงมา นักศึกษามีการเรียนรู้วิเคราะห์ และสังเคราะห์บทเรียนทางด้านวินัยของท่านนบีในกลุ่มศึกษาเป็นอย่างดีอยู่ในระดับมาก (\bar{x})= 3.89, S.D. = .684 และ นักศึกษามีการเรียนรู้วิเคราะห์ และสังเคราะห์บทเรียนจากสถานการณ์โลกมุสลิมปัจจุบันและเหตุการณ์ทั่วไปในกลุ่มศึกษาอยู่ในระดับมาก (\bar{x})= 3.88, S.D. = .747 ตามลำดับ

นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะเพื่อพัฒนานักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในด้านวิธีการดำเนินกิจกรรมทะเลาะเถาะผลปรากฏว่า มีการทบทวนตนเองด้านจิตวิญญาณและมีการร่วมคิดตามสอบถามความทุกข์สุขของสมาชิกในกลุ่มศึกษาอย่างสม่ำเสมอเมื่อมีการพบปะมีค่าสูงสุด อยู่ในระดับมาก (\bar{x})= 4.04 , S.D. = .687 รองลงมา การจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะใช้เวลา 1-2 ชั่วโมงช่วงบ่ายวันพุธหรือช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งภายในสัปดาห์อยู่ในระดับมาก (\bar{x})= 3.99, S.D. = .749 และ พี่เลี้ยงกลุ่มมีการสรุปทุกครั้งหลังจากการอภิปรายผลของสมาชิก อยู่ในระดับมาก (\bar{x})= 3.97, S.D. = .694 ตามลำดับ

นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะเพื่อพัฒนานักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในด้านระบบการจัดการของงานกิจกรรม นักศึกษาผลปรากฏว่า มีการกำหนดเวลาอย่างชัดเจนและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม

หะละเกาะสุมีค่าสูงสุด อยู่ในระดับมาก (\bar{x}) = 3.86, S.D. = .759 รองลงมา มีเอกสารเพื่อบันทึกการจัดกิจกรรมหะละเกาะสุกลุ่มศึกษาทุกครั้งที่มีการพบปะและติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมหะละเกาะสุอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับมาก (\bar{x}) = 3.84, S.D. = .776 และ มีการประเมินและสรุปผลภาพรวมของการจัดกิจกรรมหะละเกาะสุโดยนักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินและสรุปผลการดำเนินการอยู่ในระดับมาก (\bar{x}) = 3.81, S.D. = .745 ตามลำดับ

นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมหะละเกาะสุเพื่อพัฒนานักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในด้านทัศนคติของนักศึกษาต่อกิจกรรมหะละเกาะสุ ผลปรากฏว่า กิจกรรมหะละเกาะสุเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษาและให้การจัดกิจกรรมนี้ต่อไปมีค่าสูงสุด อยู่ในระดับมาก (\bar{x}) = 4.07, S.D. = .757 รองลงมา ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมหะละเกาะสุสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ อยู่ในระดับมาก (\bar{x}) = 4.01, S.D. = .749 และ กิจกรรมหะละเกาะสุเป็นกิจกรรมที่ดีและมีประโยชน์ต่อการพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษาอยู่ในระดับมาก (\bar{x}) = 4.01, S.D. = .756 ตามลำดับ

นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลรวมการจัดกิจกรรมหะละเกาะสุเพื่อพัฒนานักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ผลปรากฏว่า ด้านคุณภาพของพี่เลี้ยงกลุ่มมีค่าสูงสุด อยู่ในระดับมาก (\bar{x}) = 3.99, S.D. = .490 รองลงมา ด้านทัศนคติของนักศึกษาต่อกิจกรรมหะละเกาะสุ อยู่ในระดับมาก (\bar{x}) = 3.97, S.D. = .546 และ ด้านเป้าประสงค์อยู่ในระดับมาก (\bar{x}) = 3.92, .464 ตามลำดับ

วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา จำแนกตามเพศและชั้นปีต่อการจัดกิจกรรมหะละเกาะสุเพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีผลวิเคราะห์ ดังนี้

ความคิดเห็นของนักศึกษา จำแนกตามเพศผลการวิเคราะห์ความแตกต่าง ต่อการจัดกิจกรรมหะละเกาะสุเพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า ในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่มีความแตกต่างกันทั้งเพศชาย และหญิง

ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questions) สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามโดยให้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัด

กิจกรรมทะเลาะเถาะเพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) สรุปได้ดังนี้

1.ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะเพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษาด้านเป้าประสงค์ พบว่า นักศึกษามีข้อเสนอแนะต่อการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะใน 3 ลำดับแรก ดังนี้ เป็นกิจกรรมที่ดี มีประโยชน์ และได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 34.61 และ ควรที่จัดให้มีความต่อเนื่องมากกว่านี้ ไม่ใช่จัดขึ้นให้เป็นเพราะกิจกรรม 21 คน คิดเป็นร้อยละ 27.92 ให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง เนื่องจากมีนักศึกษาหลายคนที่มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทะเลาะเถาะที่จัดขึ้น 14 คน คิดเป็นร้อยละ 18.94 ตามลำดับ

2.ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะเพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษาด้านคุณภาพของพี่เลี้ยงกลุ่มพบว่า นักศึกษามีข้อเสนอแนะต่อจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะใน 3 ลำดับ ดังนี้ อยากรู้ให้อาจารย์เป็นผู้ดูแลทะเลาะเถาะในแต่ละกลุ่มเพื่อจะได้สร้างความสัมพันธ์ไปด้วยจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 32.65 และ ให้พี่เลี้ยงกลุ่มเป็นมุสลิมะฮ์และมีความรู้ศาสนาเป็นอย่างดี และสามารถให้คำปรึกษา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 24.48 และพี่เลี้ยงกลุ่ม ควรมีบุคลิกภาพที่ดีงามแต่งกาย สุภาพเรียบร้อยจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18.36 ตามลำดับ

3.ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะเพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษาด้านหลักสูตรพบว่า นักศึกษามีข้อเสนอแนะต่อจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะใน 3 ลำดับแรก ดังนี้ หลักสูตรที่ได้ดำเนินการปัจจุบันมีความเหมาะสมกับนักศึกษาจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 36.11 หลักสูตรมีการส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากสถานการณ์โลกมุสลิมปัจจุบัน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และมีการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมหรือองค์กรทางสังคมจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 19.44 ตามลำดับ

4.ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะเพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษาด้านวิธีการดำเนินกิจกรรมทะเลาะเถาะพบว่า นักศึกษามีข้อเสนอแนะต่อจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะใน 3 ลำดับแรก ดังนี้วิธีการดำเนินกิจกรรมทะเลาะเถาะมีความเหมาะสมกับนักศึกษา จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36 ควรมีการส่งเสริมวิชาการที่หลากหลาย และมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของกิจกรรมจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 31.81 และให้มีการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะนอกวิทยาลัยอิสลามศึกษา จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 19.69 ตามลำดับ

5.ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะเพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษาด้านทัศนคติของนักศึกษาต่อกิจกรรมทะเลาะเถาะ พบว่า นักศึกษามี

ข้อเสนอแนะต่อด้านทัศนคติของนักศึกษาต่อกิจกรรมทะเลาะฮุใน 3 ลำดับแรก ดังนี้ ให้มีการจัดกิจกรรมนี้ต่อไปจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36 กิจกรรมทะเลาะฮุเป็นกิจกรรมที่ดีและมีประโยชน์จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 กิจกรรมทะเลาะฮุสร้างความเป็นพี่น้องในกลุ่มและมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันคน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 18.94 ตามลำดับ

6. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมทะเลาะฮุเพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา ด้านทัศนคติของนักศึกษาต่อกิจกรรมทะเลาะฮุ พบว่า นักศึกษาได้รับประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมทะเลาะฮุใน 3 ลำดับแรก ดังนี้ เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้ และสามารถพัฒนานักศึกษาได้ดี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 34.61 และ กิจกรรมทะเลาะฮุสร้างความเป็นพี่น้องและมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 27.92 เป็นกิจกรรมที่ดีและอยากให้ออกไปอย่างต่อเนื่อง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 18.94 ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 3 เสนอแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมทะเลาะฮุของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมทะเลาะฮุของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จากการสนทนากลุ่ม (Focus group) สรุปได้ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมทะเลาะฮุของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ด้านเป้าประสงค์ คือ

1.1. วิทยาลัยอิสลามศึกษาให้คงอยู่เป้าประสงค์เดิมที่ได้ดำเนินการที่ผ่านมา
1.2. วิทยาลัยอิสลามศึกษาจะต้องเน้นกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มศึกษาทะเลาะฮุให้รู้จักถึงแก่นแท้ของความเป็นพี่น้อง

1.3. วิทยาลัยอิสลามศึกษามีการพัฒนาด้านภาวะความเป็นผู้นำอย่างเป็นรูปธรรม และนักศึกษานำเสนอข้อมูลด้วยความมั่นใจ

1.4. วิทยาลัยอิสลามศึกษาต้องมีการสร้างกระบวนการตักเตือนระหว่างนักศึกษาให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม

1.5. วิทยาลัยอิสลามศึกษา จะต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดให้ชัดในการประเมินนักศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรม

1.6. การเรียนรู้ของนักศึกษาในกลุ่มทะเลาะฮุจะต้องให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เนื้อหาการนำเสนอให้ได้ข้อสรุปที่ตกผลึกจากกระบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิก

1.7.วิทยาลัยอิสลามศึกษาต้องกำหนดกิจกรรมการขัดเกลาจิตใจในเชิงปฏิบัติการ
เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากการสัมผัสจริง

1.8.วิทยาลัยอิสลามจัดกิจกรรมหะละเกาะฮูในรูปแบบต่างๆทั้งในและนอก
ห้องเรียนด้วย

1.9.วิทยาลัยอิสลามศึกษาจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมทั้ง สติปัญญา จิตวิญญาณและ
ร่างกาย

1.10.วิทยาลัยอิสลามศึกษาต้องสร้างกระบวนการให้นักศึกษาในกลุ่มหะละเกาะฮู
เกิดความช่วยเหลือกันและกันได้

2. แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮูของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลาม
ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ด้านพีเลียง คือ

2.1.พีเลียงจะต้องมีเทคนิคการบริหารและการจัดการกลุ่มศึกษาหะละเกาะฮู

2.2.มีการอบรมพีเลียงและเพิ่มพูนความรู้อย่างสม่ำเสมอ

2.3.พัฒนาศักยภาพภาวะความเป็นผู้นำของพีเลียงกลุ่มศึกษาหะละเกาะฮู

2.4.ส่งเสริมให้พีเลียงเป็นแบบอย่างที่ดีและสร้างความน่าเชื่อถือแก่สมาชิกกลุ่ม
ศึกษาหะละเกาะฮู

2.5.คัดเลือกพีเลียงที่มีใจอาสา มีความรับผิดชอบ มีความจริงใจและตั้งใจที่จะ
เสียสละในการเป็นพีเลียงนำหะละเกาะฮูนักศึกษา

2.6.พีเลียงมีการประเมินตนเองและประเมินสมาชิกในกลุ่มหะละเกาะฮูอย่าง
สม่ำเสมอ

2.7.พีเลียงสามารถเป็นที่ปรึกษาและแนะนำสมาชิกในกลุ่มศึกษาหะละเกาะฮู
เกี่ยวกับการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยได้

2.8.พีเลียงมีการพัฒนาตนเองและค้นหาประสบการณ์ใหม่เกี่ยวกับการจัดการและ
การดูแลหะละเกาะฮูอยู่เสมอ

2.9.พีเลียงจะต้องมีความพร้อมทุกๆด้านที่จะนำกลุ่มศึกษาหะละเกาะฮูได้

3.แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮูของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลาม
ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ด้านหลักสูตร ดังนี้

3.1.ให้ดำเนินการตามหลักสูตรเดิมเนื่องจากเป็นหลักสูตรมีความครอบคลุมและ
สมบูรณ์

3.2.ให้เน้นการอ่านอัลกุรอานให้ถูกต้องตามหลักการอ่านเพื่อพัฒนาศักยภาพนักศึกษาให้สามารถอ่านอัลกุรอานได้

3.3.ให้เน้นกิจกรรมในเชิงปฏิบัติที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรครบถ้วนอย่างเป็นรูปธรรม

3.4.ให้มีการแยกหลักสูตรทะเลาะฮะตามระดับชั้นปีให้ชัดเจนและเน้นหนักเนื้อหาของแต่ละชั้นปีนั้นให้ชัดเจนด้วย

3.5.ให้มีการปรับเนื้อหาเพื่อให้สมาชิกเข้าใจได้ง่ายขึ้น และสามารถรองรับสมาชิกที่มีความรู้ต่างระดับได้

3.6.กิจกรรมทะเลาะฮะให้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการเรียนการสอนต้องเปิดอย่างน้อยหนึ่งภาคการศึกษา เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทะเลาะฮะฮุ

3.7. การนำไปใช้หลักสูตรนั้นสมควรให้มีการประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีสมัยใหม่ด้วย

3.8.ให้มีการบังคับนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษาเข้าร่วมทะเลาะฮะฮุทุกคน โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพื่อให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมจากกระบวนการกิจกรรมทะเลาะฮะฮุ

4.แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมทะเลาะฮะฮุของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ด้านการดำเนินการ ดังนี้

4.1.การเริ่มต้นกิจกรรมทะเลาะฮะฮุให้เริ่มต้นด้วยการอ่านอัลกุรอาน อรรถาธิบายตามด้วยรายวิชาต่างๆตามหลักสูตร ข่าวสาร จบด้วยการสรุปผลเพื่อเป็นข้อคิดในการดำเนินชีวิต

4.2.ให้สมาชิกทุกคนได้วิพากษ์เนื้อหาทุกครั้งที่มีการนำเสนอจากสมาชิกที่รับผิดชอบเพื่อเป็นการขยายผลเนื้อหาให้ตกผลึก

4.3.การจัดกิจกรรมทะเลาะฮะฮุให้จัดบ่ายวันพุธเท่านั้นเพื่อเป็นที่รู้กันว่าเป็นช่วงเวลากิจกรรมทะเลาะฮะฮุ

4.4.กิจกรรมทะเลาะฮะฮุให้เป็นแหล่งแห่งคำปรึกษาหารือ รับรู้ปัญหา ร่วมกันค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหาของสมาชิก

4.5.มีกระบวนการติดตาม ประเมินผลและสรุปผลของการดำเนินงานกิจกรรมทะเลาะฮะฮุเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล

4.6.มีการเน้นระเบียบวินัยนักศึกษา การบริหารเวลา การแต่งกายและพฤติกรรมชีวิตประจำวันของนักศึกษา ทั้งในเวลาเรียนและทำกิจกรรม

4.7. มีการจัดหะละเกาะสุในรูปแบบที่หลากหลาย มีทั้งวิชาการและนันทนาการ ทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย

5. แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมหะละเกาะสุของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา ดังนี้

5.1. มีการปฐมนิเทศสมาชิกนักศึกษา พี่เลี้ยงเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ การดำเนินการของกิจกรรมหะละเกาะสุ

5.2. มีการประเมินติดตามและสรุปผลของการดำเนินงานแล้วนำมาวิเคราะห์และแก้ไขต่อไป

5.3. งานกิจการนักศึกษาต้องมีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการกิจกรรมหะละเกาะสุ

5.4. มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบมีแบบแผนชัดเจนและจัดการดำเนินการกิจกรรมหะละเกาะสุอย่างลงตัว

6. แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมหะละเกาะสุของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ด้านทัศนคติ ดังนี้

6.1. มีการสร้างทัศนคติที่ดีแก่สมาชิกนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมหะละเกาะสุ

6.2. สร้างแรงจูงใจให้สมาชิกนักศึกษาก่อความสนใจต่อกิจกรรมหะละเกาะสุโดยมีการบังคับในหลักสูตรวิชาเรียนหรือมีชั่วโมงกิจกรรม

6.3. มีการสร้างความอบอุ่นแก่สมาชิกนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมหะละเกาะสุ สมาชิกนักศึกษามีความเชื่อมั่นในการใช้ชีวิตของกลุ่มกิจกรรม

6.4. เป็นแหล่งเรียนรู้ศาสนาสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันของนักศึกษา

6.5. เป็นแหล่งหรือกลไกในการสร้างภาวะความเป็นผู้นำของนักศึกษาและพี่เลี้ยง

7. แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมหะละเกาะสุของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ด้านอื่นๆ ดังนี้

7.1. สร้างแรงเสริมและแรงบันดาลใจแก่พี่เลี้ยงและสมาชิกสมำเสมอ

7.2. เสริมคุณภาพกิจกรรมหะละเกาะสุโดยสร้างระบบการจัดการและเผยแพร่สู่สังคมออนไลน์

7.3. มีการถอดบทเรียนของแต่ละกลุ่มในการดำเนินการกิจกรรมหะละเกาะสุ

7.4. มีการแจกเอกสารประกอบกิจกรรมให้ครบถ้วนทุกกลุ่มกิจกรรมหะละเกาะสุ

อภิปรายผล

การจัดกิจกรรมหะละเกาะฮูในอิสลาม

การจัดกิจกรรมหะละเกาะฮูในอิสลาม เป็นกระบวนการขัดเกลาและพัฒนามนุษย์ ให้มีความรู้และคุณธรรมจริยธรรม ในการดำรงชีพตามครรลองของอิสลามอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งได้ริเริ่มในสมัยของท่านนะบีมุฮัมมัด ﷺ ในช่วงสามปีแรกที่ท่านนะบี ﷺ เผยแผ่อิสลามแบบลับๆ ท่านนะบี ﷺ ใช้วิธีการหะละเกาะฮูเพื่อเป็นกลไกในการอบรม ขัดเกลา เรียนรู้และพัฒนา บรรดาสะหาบะฮะฮู จนกระทั่งบรรดาสะหาบะฮะฮูได้เข้าใจพร้อมกับได้ปฏิบัติใช้ชีวิตตามครรลองของอิสลามและแพร่ขยายงานคอะวะฮู(เผยแผ่)จากแบบลับๆ เป็นแบบเปิดเผย ซึ่งสอดคล้องกับอัมมัด สะบีบ ซาฟีย์ (Amad Habib Syafei , 2012) ได้กล่าวว่า กิจกรรมหะละเกาะฮูเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน โดยเฉพาะการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับอิสลาม การศึกษาอิสลาม สอดคล้องกับแนวคิด ซอลีคีน ของ (Solikhin : 2006) ได้กล่าวว่า หะละเกาะฮูเป็นการนั่งเพื่อสนทนาในสิ่งที่เป็นปัญหาปัจจุบัน เสริมสร้างองค์ความรู้ ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรม พัฒนาปัจเจกบุคคลของมุสลิม ในด้าน อี้มาน(ศรัทธา) ความรู้ จิตวิญญาณ และทักษะต่างๆ และยังมีหลักฐานจากหะดีษของท่านรَسُولُ اللَّهِ ﷺ ที่ว่า

((عَنْ أَبِي وَقْدِ اللَّيْنِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَيْنَمَا هُوَ جَالِسٌ فِي الْمَسْجِدِ وَالنَّاسُ مَعَهُ إِذْ أَقْبَلَ ثَلَاثَةٌ نَفَرٍ، فَأَقْبَلَ اثْنَانِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَذَهَبَ وَاحِدٌ، قَالَ: فَوَقَفَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَأَمَّا أَحَدُهُمَا: فَرَأَى فُرْجَةَ فِي الْحَلَقَةِ فَحَلَسَ فِيهَا، وَأَمَّا الْآخَرُ: فَحَلَسَ خَلْفَهُمْ، وَأَمَّا الثَّلَاثُ: فَأَذْبَرَ ذَاهِبًا، فَلَمَّا فَرَغَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: أَلَا أُخْبِرُكُمْ عَنِ النَّفَرِ الثَّلَاثَةِ؟ أَمَّا أَحَدُهُمْ فَأَوَى إِلَى اللَّهِ فَأَوَاهُ اللَّهُ، وَأَمَّا الْآخَرُ فَاسْتَحْيَا فَاسْتَحْيَا اللَّهُ مِنْهُ، وَأَمَّا الْآخَرُ فَأَعْرَضَ فَأَعْرَضَ اللَّهُ عَنْهُ))

ความว่า จากท่านอบีวาเก็ด อัลลัยซีญี เล่าว่า ครั้งหนึ่งท่านนะบีนั่งอยู่ในมัสยิดและมีกลุ่มคนห้อมล้อมท่าน ได้มีชายสามคนเดินเข้ามา มีจำนวนสองคนที่เดินเข้าหาท่านนะบี ﷺ ส่วนอีกคนหนึ่งเดินไปทางอื่นผู้รายงานกล่าวว่า สองคนนั้นได้เข้ามาหยุดยืนตรงหน้าท่านนะบี ﷺ หนึ่งในจำนวนนั้นได้เห็นที่ว่างในหะละเกาะฮู เขาก็รีบไปนั่งที่ว่างนั้น

และอีกคนหนึ่ง ไปนั่งข้างหลังพวกเขา ส่วนคนที่สามได้หันกลับไป เมื่อท่านนะบี ﷺ ได้เสร็จจากภารกิจ ท่านนะบี ﷺ ก็ได้กล่าวมีความว่า “ฉันจะบอกแก่พวกท่านฟัง เรื่องชายสามคนเอาไหม คนหนึ่งมุ่งไปหาอัลลอฮ์ ﷻ เพื่อให้หาที่พักพิงแก่เขา พระองค์ได้ให้ที่พักพิงแก่เขา อีกคนหนึ่งรู้จักอายุ อัลลอฮ์ ﷻ จึงอายุเขา และอีกคนหนึ่งนั้น อัลลอฮ์ ﷻ เบือนหนีจากเขา ”

(บันทึกโดย al- Bukhāriy 1998:66)

จากหะดิษข้างต้น สามารถที่จะเข้าใจได้ว่ากิจกรรมหะละเกาะฮ์ มิได้เป็นกรุ่นหลังคิดค้นแต่เป็นแบบแผนของท่านนะบีมุหัมมัด ﷺ ที่ได้ออกแบบกิจกรรมมานานถึง 1,400 กว่าปีมาแล้ว จนถึงปัจจุบัน แต่ก็ยังสามารถใช้ได้ ซึ่งอาจจะมีการปรับรูปแบบให้เหมาะสมกับบริบทปัจจุบัน กิจกรรมนี้จะมีเงื่อนไขหรือหลักการหลัก สามประการ คือ หลักการรู้จัก หลักการเข้าใจและช่วยเหลือกันและกัน สิ่งนี้เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหะละเกาะฮ์ ซึ่งสอดคล้องกับ ยะโกบ มุหัมมัด ฮุเซ็น (Ya'qob Muhammad Husin: 2008) ได้กล่าวว่า เงื่อนไขกิจกรรมหะละเกาะฮ์ มี สาม ประการ คือ **อัตตะฮารูฟ** (การทำความรู้จัก) **อัตตะฟาฮูม** (การทำความเข้าใจ) **อัตตะกาฟูล** (การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน) ซึ่งมีองค์ประกอบการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮ์ในอิสลาม จะประกอบด้วย 4 ประการ คือ พี่เลี้ยง(มุร้อบีย) หลักสูตร กระบวนการดำเนินการและสมาชิกของหะละเกาะฮ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ ยะโกบ มุหัมมัด ฮุเซ็น (Ya'qob Muhammad Husin , 2008 : 23) ได้กล่าวถึง ความสำเร็จของกิจกรรมหะละเกาะฮ์ มีปัจจัยสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ พี่เลี้ยง(มุร้อบีย) หลักสูตร กระบวนการดำเนินการและสมาชิกของหะละเกาะฮ์ ทั้ง 4 ประการนี้จะมีความสำคัญมาก หากใน 4 ประการนี้บกพร่องในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง ก็จะส่งผลกระทบต่อความล้มเหลวต่อกิจกรรมหะละเกาะฮ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ अबดุลอาซิซ अबดุลราูฟ (Abdul Aziz Abdul Rauf ,2003) ได้กล่าวถึง ปัจจัยสำคัญในการจัดเกลาจิตใจของสมาชิกในกิจกรรมหะละเกาะฮ์ คือหลักสูตร สมาชิก การดำเนินการ เป้าหมายและพี่เลี้ยง ซึ่งแต่ละปัจจัยล้วนมีความสำคัญในตัวไม่สามารถที่จะละเลยแม้แต่ปัจจัยเดียว เพราะอาจจะเกิดความล้มเหลวในกิจกรรมหะละเกาะฮ์ ฉะนั้นผู้ที่จัดกิจกรรมนี้จะต้องมีความเข้าใจถึงกระบวนการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮ์ อย่างน้อยต้องเข้าใจปัจจัยดังกล่าวข้างต้น

ความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮ์เพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ระดับความคิดเห็นของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในด้านเป้าประสงค์ โดยพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในด้านเป้าประสงค์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านนักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเป็นพี่น้องในกลุ่มมากขึ้นมีค่าสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมา ด้านนักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและเอื้ออาทรต่อกันอยู่ในระดับมาก ด้านนักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับหลักอากีละฮ์เพิ่มขึ้น ตามลำดับ สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของการจัดกิจกรรมทะเลาะฮ์ในอิสลาม และคำรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ว่า

﴿ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ

تُرْحَمُونَ ﴿10﴾

ความว่า แท้จริงบรรดาผู้ศรัทธานั้นเป็นพี่น้องกัน ดังนั้นพวกเจ้าจง
ไกล่เกลี่ยประนีประนอมกันระหว่างพี่น้องทั้งสองฝ่ายของพวกเจ้า
และจงยำเกรงอัลลอฮ์เถิด หวังว่าพวกเจ้าจะได้รับความเมตตา

(อัลหุญร็อต: 10)

อายะฮ์นี้อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงกำชับให้มุอิมิน(บรรดาผู้ศรัทธา)นั้นเป็นพี่น้อง เพื่อไม่ให้เกิดการแตกแยกกัน เพราะความเป็นพี่น้องในอิสลามนั้น จะมีผลตามก็คือความรักใคร่ ความ เป็นเอกภาพ ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความร่วมมือกัน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของผู้ศรัทธา และ ในอายะฮ์นี้เป็นการบ่งชี้ว่าความเป็นพี่น้องของผู้ศรัทธาจะมีความเข้มข้นกว่าความเป็นพี่น้องใน สายเลือดหรือวงศ์ตระกูล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฟัตฮียะฮ์ ยะกัน (2544 :149) ได้กล่าวถึงความ เป็นพี่น้องในอิสลามว่า ความเป็นพี่น้องถือว่าเป็นข้อตกลงทางอากีละฮ์ที่ผูกมัดบรรดามุสลิมเข้า ด้วยกัน เป็นสายสัมพันธ์แห่งพระเจ้าที่ร้อยระหว่างหัวใจของพวกเขาเอาไว้เป็นเส้นใยแห่ง การเข้าใกล้ยังอัลลอฮ์ ﷻ และเป็นห่วงของการศรัทธาอันมั่นคงที่สุด อีกทั้งยังเป็นองค์ประกอบ หนึ่งที่อิสลามใช้ในการก่อฐานของสังคมมุสลิม และสร้างความมั่นคงในความผูกพันระหว่าง สมาชิก สอดคล้องกับแนวคิดของ อับดุลลอฮ์ นาซิหฺ อุลวาน(2545 : 9) ได้กล่าวถึงความ เป็นพี่น้องในอิสลามว่า ความเป็นพี่น้องเป็นพลังของอิมานและจิตวิญญาณ ซึ่งประทับอยู่ในจิตใจที่ถูก ประดับประดาด้วยอิมานและความยำเกรง มันได้นำมุอิมินสู่การประกอบความดีงามต่างๆ

ระดับความคิดเห็นของนักศึกษา มหาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในด้านคุณภาพของพี่เลี้ยงกลุ่ม โดยพบว่า ความคิดเห็นของ นักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในด้านคุณภาพของพี่เลี้ยงกลุ่มอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า พี่เลี้ยงกลุ่มเป็นคนที่รักษานุคลิกภาพที่ดีงามแต่งกาย

สุภาพเรียบร้อยมีค่าสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมา พี่เลี้ยงกลุ่ม มีการสื่อสารที่ดีกับสมาชิกกลุ่ม ศึกษาหะละเกาะฮู มีการชี้แนะในสิ่งที่ดีอย่างสม่ำเสมอและมีการสื่อสารด้วยระบบสารสนเทศหรือ ตั้งคมออนไลน์ อยู่ในระดับมาก และพี่เลี้ยงกลุ่ม เป็นคนที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับสัญญาต่างๆ มีความอดทนอยู่เสมอและจะไม่แสดงอาการเหน็ดเหนื่อยต่อหน้าสมาชิกอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ สอดคล้องกับคุณภาพของพี่เลี้ยงกลุ่มของการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮูในอิสลาม และคำดำรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ว่า

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ﴾

﴿وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهُ كَثِيرًا﴾

ความว่า โดยแน่นอน ในร่อซูลของอัลลอฮ์มีแบบฉบับอันดีงาม สำหรับพวกเจ้าแล้ว สำหรับผู้ที่หวัง (จะพบ) อัลลอฮ์และวันปรโลก และรำลึกถึงอัลลอฮ์อย่างมาก

(อัลอะหซาบ : 21)

ผู้วิจัยคิดว่า พี่เลี้ยงที่ได้รับการยอมรับและมีความน่าเชื่อถือในการบริหารจัดการ หะละเกาะฮูนั้นจะต้องเป็นคนที่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สอลิคีน ออบู อิซซูดดีน(Solikhin Abu Izzuddin ,2012 : 61-62) กล่าวว่า บทบาทของพี่เลี้ยง คือการเป็นแบบอย่างให้แก่สมาชิกในกลุ่มหะละเกาะฮู สามารถเป็นเสาหลักในการกำจุนสมาชิกให้ปฏิบัติสิ่งที่ดี ฉะนั้นพฤติกรรมเชิงบวกของพี่เลี้ยงที่เข้มแข็งกับคนที่อยู่รอบข้าง โดยเฉพาะสมาชิกที่จะต้องพบอยู่เป็นประจำเป็นที่ต้องสร้างแบบอย่างที่ดี สอดคล้องกับแนวคิดของ มุหัมมัด รอซีดี (Muhammad Rosyidi ,2012:17 - 18) ได้กล่าวว่า พี่เลี้ยงหะละเกาะฮู มีหน้าที่เชิญชวนสมาชิกในกลุ่มให้เข้าใจแก่นแท้ของอิสลาม ฉะนั้น การเป็นแบบอย่างที่ดีของพี่เลี้ยงนั้น เป็นบทสะท้อนถึงความเข้าใจแก่นแท้ของอิสลามเช่นกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ มุศฎาะฟา อัฎฎะฮาน(2545) ได้กล่าวว่าแบบอย่างของนักเผยแผ่อิสลาม(อะอูวะฮู) คือ มีความบริสุทธิ์ใจในการทำงาน หลีกห่างจากสิ่งที่น่าเกลียดแกล้งสงสัย รับผิดชอบต่อหน้าที่ ไม่ยุ่งเกี่ยวเรื่องราวที่ไม่ก่อประโยชน์ มีความ

มุ่งมั่นและตั้งใจจริง เป็นบุคคลที่มีทัศนคติเชิงบวกและมีภูมิความรู้และการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ บรรจง บินกาซัน (2543) ได้กล่าวว่า การเป็นแบบอย่างที่ดี ก็คือ ส่วนหนึ่งมาจากการแสดงมารยาทที่ดีนั่นเอง

ระดับความคิดเห็นของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในด้านหลักสูตรกลุ่มอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษามีการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมหรือองค์กรทางสังคมในการเผยแพร่สัจธรรมของอิสลามมีค่าสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมา นักศึกษามีการเรียนรู้วิเคราะห์ และสังเคราะห์บทเรียนทางด้านวัจนะของท่านนะบีในกลุ่มศึกษาเป็นอย่างดีอยู่ในระดับมาก และ นักศึกษามีการเรียนรู้วิเคราะห์ และสังเคราะห์บทเรียนจากสถานการณ์โลกมุสลิมปัจจุบันและเหตุการณ์ทั่วไปในกลุ่มศึกษาอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ สอดคล้องกับหลักสูตรในการทำกิจกรรมทะเลาะเถาะ ซึ่งสอดคล้องกับหะดีษของท่านนะบี ﷺ ว่า

((عَلَيْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ ، وَإِيَّاكُمْ وَالْفُرْقَةَ ، فَإِنَّ الشَّيْطَانَ مَعَ الْوَاحِدِ ، وَهُوَ مِنَ الْاِثْنَيْنِ))
 ((أْبَدُ ، وَمَنْ أَرَادَ بُحْبُحَةَ الْجَنَّةِ فَعَلَيْهِ بِالْجَمَاعَةِ))

ความว่า พวกท่านจงอยู่กับญะมาอะฮ์ และพวกท่านจงระวังการแตกแยก แท้จริงชัยฏอนนั้นจะอยู่กับคนที่อยู่คนเดียว และมันจะออกห่างจากสองคน ผู้ใดต้องการส่วนที่ดีที่สุดของสวรรค์ เขาจงอยู่กับญะมาอะฮ์

(มุสนัดอิหม่ามอะฮมัด : 76)

การทำงานเป็นทีมเป็นวัตถุประสงค์หนึ่งของการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ทำงานองค์กรนักศึกษาต่อไปสร้างภาวะความเป็นผู้นำ โดยเฉพาะการวิเคราะห์และสังเคราะห์สื่อต่างๆที่เกิดขึ้นจากทั่วโลก จำเป็นอย่างยิ่งนักศึกษาต้องมีการรวมกลุ่มแล้วทำงานเป็นทีมในการขับเคลื่อนสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ยะโกบ มุหัมมัด ฮูเซ็น (Ya'qob Muhammad Husin , 2008 : 5) ได้กล่าวว่า การสร้างความผูกพันอย่างแน่นแฟ้นและความเข้มแข็งที่มั่นคงของความเป็นพี่น้องและปลุกฝังเกี่ยวกับการทำงานเป็นกลุ่ม (ญะมาอีย์) การสร้างแนวความคิดในการทำงานร่วมกันในกลุ่มสมาชิกและให้ความสำคัญต่อการขับเคลื่อนในรูปแบบการทำงานเป็นทีม หรือ กลุ่มตามหลักการงานแบบอิสลาม หรือการตัดสินใจของกลุ่มหรือองค์กร และสมาชิกอยู่ใน

แนวทางของญะมาอะฮ์(องค์กร) หรือให้ขับเคลื่อนในกรอบในการพัฒนาสมาชิก ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาด้านปัจเจก สังคมและการบริหารองค์กร เป็นวัตถุประสงค์ของกิจกรรมหะละเกาะฮ์

ระดับความคิดเห็นของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในด้านวิธีการดำเนินกิจกรรมหะละเกาะฮ์ โดยพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในด้านวิธีการดำเนินกิจกรรมหะละเกาะฮ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการทบทวนตนเองด้านจิตวิญญาณ และมีการร่วมติดตามสอบถามความทุกข์สุขของสมาชิกในกลุ่มศึกษาอย่างสม่ำเสมอเมื่อมีการพบปะมีค่าสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมา การจัดกิจกรรมการหะละเกาะฮ์จะใช้ระยะเวลา 1-2 ชั่วโมงช่วงบ่ายวันพุธหรือช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งภายในสัปดาห์อยู่ในระดับมาก และ พี่เลี้ยงกลุ่มมีการสรุปทุกครั้งหลังจากการอภิปรายผลของสมาชิก อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการดำเนินกิจกรรมหะละเกาะฮ์ในอิสลาม ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสว่า

﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۗ إِنَّ

فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ﴾

ความว่า พระองค์ผู้ทรงบันดาลกลางวันคืนให้แก่พวกท่าน เพื่อพวกท่านจะได้พักผ่อนในมัน และกลางวันเพื่อจะได้มองเห็นแท้จริงในการนั้นแน่นอนย่อมเป็นสัญญาณแก่หมู่ชนที่ได้ยิน เพื่อใคร่ครวญ

(ยูนุส : 67)

จากอายะฮ์ข้างต้นแสดงให้เห็น พระองค์ทรงทำให้กลางวันมีแสงสว่าง เพื่อจะได้มองเห็นการกระทำต่างๆ เช่น การประกอบธุรกิจและการแสวงหาปัจจัยยังชีพในการดำรงชีวิต เพื่อเราได้ใคร่ครวญอยู่เสมอ

ระดับความคิดเห็นของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในด้านระบบการจัดการของงานกิจกรรมนักศึกษา โดยพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในด้านระบบการจัดการของงานกิจกรรมนักศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการกำหนดเวลาอย่างชัดเจนและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮ์มีค่าสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมา มีเอกสารเพื่อบันทึกการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮ์กลุ่มศึกษาทุกครั้งที่มีการพบปะและติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮ์อย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับมาก และมี

การประเมินและสรุปผลภาพรวมของการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮุโดยมีนักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินและสรุปผลการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ อายะฮุอัลกุรอาน ที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสไว้ว่า

﴿وَالْعَصْرِ﴾

ความว่า ขอสาบานด้วยกาลเวลา (อัลอัสฺร : 1)

จากอายะฮุข้างต้น อัลลอฮ์ ﷻ ได้สาบานด้วยกาลเวลา แสดงว่าพระองค์ให้ความสำคัญมากเกี่ยวกับการบริหารเวลา และอีกหลายอายะฮุที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้สาบานกับเวลา เช่น เวลากลางคืน กลางวัน รุ่งอรุณ และเวลาสาย ฉะนั้นการทำงานกิจการนักศึกษาได้กำหนดเวลาอย่างชัดเจนในการดำเนินการกิจกรรมหะละเกาะฮุ นั้นถือว่าเป็นที่เหมาะสมแล้ว ทำให้นักศึกษาสามารถที่จะจัดการและบริหารเวลาได้ ซึ่ง สอดคล้องกับ Ya'qob Muhammad Husin (2008) ได้กล่าวว่า เวลาที่จะกำหนดสำหรับจัดกิจกรรมหะละเกาะฮุ นั้น จะต้องเป็นวันเวลาที่สมาชิกสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ ซึ่งไม่ได้เจาะจงว่าต้องเป็นเวลาไหนสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ตามกลุ่มที่ได้ตกลงไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ Satria Hadi Lubis (2013: 102) ได้กล่าวไว้ว่า การกำหนดวันเวลา ไม่ควรที่จะกำหนดวันและเวลาตายตัว แต่เป็นข้อตกลงในกลุ่มอย่างชัดเจนว่าควรจัดในช่วงเวลาใดและสถานที่ใด ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงแต่ต้องมีความชัดเจนของกลุ่มหะละเกาะฮุ

ซึ่งสอดคล้องกับ อายะฮุอัลกุรอาน ที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสไว้ว่า

﴿وَالْعَصْرِ﴾

ความว่า ขอสาบานด้วยกาลเวลา (อัลอัสฺร : 1)

จากอายะฮุข้างต้น อัลลอฮ์ ﷻ ได้สาบานด้วยกาลเวลา แสดงว่าพระองค์ให้ความสำคัญมากเกี่ยวกับการบริหารเวลา และอีกหลายอายะฮุที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้สาบานกับเวลา เช่น เวลากลางคืน กลางวัน รุ่งอรุณ และเวลาสาย ฉะนั้นการทำงานกิจการนักศึกษาได้กำหนดเวลาอย่างชัดเจนในการดำเนินการกิจกรรมหะละเกาะฮุ นั้นถือว่าเป็นที่เหมาะสมแล้ว ทำให้นักศึกษาสามารถที่จะจัดการและบริหารเวลาได้ ซึ่ง สอดคล้องกับ Ya'qob Muhammad Husin (2008) ได้กล่าวว่า เวลาที่จะกำหนดสำหรับจัดกิจกรรมหะละเกาะฮุ นั้น จะต้องเป็นวันเวลาที่สมาชิกสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ ซึ่งไม่ได้เจาะจงว่าต้องเป็นเวลาไหนสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ตามกลุ่มที่ได้ตกลงไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ Satria Hadi Lubis (2013: 102) ได้กล่าวไว้ว่า การกำหนดวันเวลา ไม่ควรที่จะกำหนดวันและเวลาตายตัว แต่เป็นข้อตกลงในกลุ่ม

อย่างชัดเจนว่าควรจัดในช่วงเวลาใดและสถานที่ใด ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงแต่ต้องมีความชัดเจนของกลุ่มหะละเกาะฮุ

ข้อเสนอแนะ

1. วิทยาลัยอิสลามศึกษาจะต้องชี้แจงให้ชัดเจนถึงความสำคัญ วัตถุประสงค์ กระบวนการ ผลที่ได้รับและเป้าหมายของกิจกรรมหะละเกาะฮุให้นักศึกษาและพี่เลี้ยงได้รับรู้และเข้าใจ เพื่อให้นักศึกษาและพี่เลี้ยงเตรียมความพร้อมเข้าสู่กระบวนการกิจกรรมในทิศทางเดียวกัน

2. มีการประชุมพี่เลี้ยงในการติดตามและประเมินผลประจำเดือนเพื่อรับรู้สภาพปัญหาการดำเนินการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และแนวทางแก้ไข มาพัฒนาการจัดกิจกรรมในต่อไป

3. ให้มีคัดเลือกพี่เลี้ยงที่มีความเหมาะสมและการอบรมพัฒนาศักยภาพพี่เลี้ยง (นุรือบียัย) อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะวิธีการนำไปใช้หลักสูตรกิจกรรม เพื่อให้พี่เลี้ยงสามารถเพิ่มศักยภาพและนำกลุ่มศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพได้

4. ให้กิจกรรมหะละเกาะฮุเป็นกิจกรรมที่บรรจุในวิชาเรียน รายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้กิจกรรมนี้ สามารถพัฒนานักศึกษาในระยะยาวและยั่งยืน

5. ให้มีการปรับปรุงหลักสูตรหรือ แยกหลักสูตรให้เหมาะสมกับนักศึกษา และภาคการศึกษา

6. ให้มีการแจกคู่มือและหลักสูตรกิจกรรมให้กับพี่เลี้ยงกลุ่มเพื่อให้พี่เลี้ยงสามารถนำคู่มือเป็นแนวทางการดำเนินการกิจกรรมหะละเกาะฮุในทิศทางเดียวกัน

7. ให้มีการกำหนดแผนการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮุตลอดทั้งปี ทั้งในและนอกสถานที่ ทั้งกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยให้ชัดเจนเพื่อให้นักศึกษาจะได้จัดตารางเวลาของตนเองที่ไม่กระทบต่อกิจกรรมหะละเกาะฮุ

8. ให้มีการกำหนดชั่วโมงกิจกรรมอย่างชัดเจนและยุติธรรม ทั้งการเข้าร่วมรายสัปดาห์ รายเดือนและรายปี และมีการบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างจริงจังเพื่อให้นักศึกษาจะได้วางแผนการเข้ากิจกรรมอย่างถูกต้อง

9. ให้วิทยาลัยอิสลามศึกษาอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอต่อนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมหะละเกาะฮุ

10. ให้วิทยาลัยอิสลามศึกษา มีการต่อยอดสำหรับนักศึกษาที่ผ่านเข้าร่วมหะละเกาะฮุมาแล้ว โดยให้อาจารย์มาเป็นพี่เลี้ยงกลุ่มศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้จะได้เรียนรู้เพิ่มเติมและรักษาบุคลิกภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะในวิจัยครั้งต่อไป

- 1.ควรมีการวิจัยเรื่อง การพัฒนาที่เลี้ยงในการดำเนินกิจกรรมหะละเกาะฮ์ที่ประสบผลสำเร็จ
- 2.ควรมีการวิจัยเรื่อง การบริหารและจัดการกิจกรรมหะละเกาะฮ์ที่มีประสิทธิภาพ
- 3.ควรมีการวิจัย เรื่อง แนวทางการสร้างแรงจูงใจแก่นักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมหะละเกาะฮ์
- 4.รูปแบบการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮ์ที่เหมาะสมในการพัฒนานักศึกษามุสลิมในสถาบันการศึกษา

บรรณานุกรม

หนังสืออ้างอิง

กองบริการการศึกษา . 2543.สรุปโครงการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา. สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.

คณะทำงานจัดทำแนวทางการทำกิจกรรมนอกหลักสูตรเรียนรู้คุณธรรมและจริยธรรม. 2543.การจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสำหรับบัณฑิตอุดมคติไทย .โครงการการพัฒนาบัณฑิตอุดมคติ มาตรฐานอุดมศึกษา.ทบวงมหาวิทยาลัย.

เครือข่ายนักศึกษาอิสลามกรุงเทพมหานคร.2558.รายงานการดำเนินกิจกรรม **Bas Muslimah** ประจำปี2558 เดือนมกราคม 2558 – เดือนมิถุนายน 2558.ชอย 2 งามคำแหง.กรุงเทพมหานคร.

งานพัฒนานักศึกษา.2553.คู่มือการจัดกิจกรรมกลุ่มศึกษาอิสลาม (Islamic Studies Circle).วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.วิทยาเขตปัตตานี

จีรวัดน์ วีรังกรม.2551.กรอบความคิดการพัฒนานักศึกษา.เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาเขตภาคกลางเพื่อพัฒนาบัณฑิตอุดมคติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พานี ปรีชานนท์และคณะ. 2551.รายงานการวิจัยกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตนักศึกษาใน
สถาบันอุดมศึกษา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์.2540. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7
กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและวิจัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2550.รายงานการประชุมคณบดี เมื่อวันที่
พฤษภาคม ที่ 7 มิถุนายน 2550

สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ. 2547 พระมหาคำภีร์อัลกุรอานพร้อมความหมายภาษาไทย .อัลมะดี
นะฮ์อัลมุนัววะเราะฮ์: ศูนย์กษัตริย์พะฮัดเพื่อการพิมพ์อัลกุรอาน.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ .2546 . ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
สามลดา

สุริยา เสถียรกิจอำไพ .2551.กิจกรรมนักศึกษากับการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต .กลุ่มส่งเสริมการ
เรียนรู้ประสบการณ์กับชุมชนสำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา . 2543. การพัฒนานิสิตนักศึกษา. ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อิสมาอีลลูตฟี จะปะกียา 2557.นศีหะฮ์หัวใจแห่งอุมมะฮ์วะฮิดะฮ์ .สำนักงานเลขานุการ
มหาวิทยาลัยฟาฏอนี

อิสมาอีลลูตฟี จะปะกียา 2557.คู่มือหะละเกาะฮ์อัลกุรอาน .ปัตตานี : องค์การบริหารส่วน
จังหวัดปัตตานี

Abdul Aziz Abdul Rauf.2003. **Menejmen Tarbiyah Anggota Pemula**.DPP PKPatai
Sejahtera dan PT Syaamil Cinya media Bandung Republic Indonesia.

Ali Abdul Halim Mahmud .2005. **Perangkat-Perangkat Tarbiyah Ikhwanul
Muslimin.Jakarta .Era Intermedia Indonesia**

Abdullah Qadiri, 1993, Adab Halaqah, Bandung: PT. Al-Ma^{cc}arif

Abu Urwah. 1987. Risalah Usrah Jilid 3. Pustaka salam Kualalumpur Malaysia.

Ahmad Warson Munawwir.2002.Kamus Al-Munawwir Arab –Indonesia.Surabaya : Pustaka
Proessi Republic Indonesia.

- Amad Habib Syafei ,2012.Halaqah Tarbiyah .Dewan Penggurus Daerah Patai Keadelan
Sejahtera Kabupaten Bireuen.
- Anon, 2001.**Usrah Menjana Mahasiswa Muttaqi Siri 3**.Selangor .Bahagian
Pembangunan Mahasiswa. Jabatan Hal Ehwal Pelajar, Kolej Universiti
Islam Antarabangsa Selangor Malaysia.
- Al – Bukhari . Muhamad Ibn Ibrahim ,N.d. **Sahih Al – Bukhari** Egypt : Cairo Al – Bukhari
al – Salafiah
- Arifin Hasan.2012. **Konsep Usrah Yang Sebenar**.PDN Resources (M) Sdn Bhd.
Selangor: Ampang Malaysia.
- Biro Kerohanian dan Tarbiyah.2005.**Silibus Usrah** .Majlis Perwakilan Pelajar Kolej Mara
Bating Malaysia.
- Cahyadi Tarkariawan dan ida Nur laila .2005.menjadi Murabbi-yah Sukses.Era Adicitra
Intermedia Solo Indonesia.
- Isma - il bin Kathir, 1995. **Tafsir al - Qurfan alAzim**. Bairut : Dar al-Ma.rifat.
Kolej Mara Bating. 2003. Silibus Usrah. Biro Kerohaniandan Tarbiyah
.MajlisPerwakilanPelajar, Kolej Mara Bating Malaysia.
- Hasan al Banna .1985.UsrahdanDakwah .DewanPustakaFajar Selangor Malaysia.
- Moh.Nabhan Husein.1985.**Sistem Pemdidikan Ikwatul Muslimin**.International Islamic
Federation of Studen Oganization Samiah Kuwait.
- Muhamad Abdullah Al-khatib ,2008. **Penjelasan diSekitar RisalahTa’Alim** Dewan Pustaka
Fajar Selangor Malaysia.
- Muhammad Rosyidi.2002.**Menjadi Murabbi Itu Mudah** .PT EraAdicitraIntermedia Solo
Indonesia
- Muhamad Ruswandi** dan **Rama Adeyasa** .2007.Menejmen Mentoring. PT Syamil Cipta
Media : Bandung Indonesia.
- Muhammad Sajirun.2011.Menejemen HalaqahEfektif.PT EraAdicitraIntermedia Solo
Indonesia.
- Muslim, Muslim ibn al-Ha jjaj al - Qusyaayriy. (1981). **Sahih Muslim** .al-Qahirah: Dar al-
Maktabah
- Mustafa Albugha. 1999 .Alafie fi Sharh Al Arbaien Annawawiyah .Baerut Dar Ibnikathir .

Patai Keadilan Sejahtera Departemen Kaderisasi .

2003 **Menejman Tarbiyah Anggota Pemula**. DPP PK Patai Sejahtera dan PT Syaamil Cipta media Bandung Republic Indonesia.

Rizal Fuadi. 2012. Halaqah Muntijah Pengasil kader Muntijah. Dewan Pengurus Daerah Patai Keadilan Sejahtera Kabupaten Bireuen Republic Indonesia.

Satria Hadi Lubis . 2013. **Menggairah Pejalanan Halaqah**. PT Era Adicitra Intermedia Solo Indonesia.

Satria Hadi Lubis. 2011. **114 Tips Murobbi Sukses**. Lembaga Pelatihan Menejmen LP 2 U JL Angrek Nelimurni Jakarta Barat Indonesia.

Satria Hadi Lubis. 2006. **Rahsia Kesuksesan Halaqah** . Lembaga Pelatihan Menejmen LP 2 U JL Angrek Nelimurni Jakarta Barat Indonesia.

Sheffield Malaysian Students Association, n.l.n. **OHANA Circle The Usrah Syllabus** Selangor Malaysia.

Solikhin AbuZuddin .2012. Supper Murobbi. Yogyakarta Pro – U Media Indonesia

Solikhin AbuZuddin .2009. New Quantum Tarbiyah :membentuk Kader Dahsat Full Manfaat Yogyakarta Pro – U Media Indonesia

ตัวอย่างบทสรุปจากการสัมภาษณ์แบบการสนทนากลุ่ม (Focus group) เกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะสุ เพื่อพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วันที่ 9 ตุลาคม 2558 เวลา 19.00 น – 22.00 น.

ณ ห้องประชุมอัลอิหม่าม อัลฆอซาลี วิทยาลัยอิสลามศึกษา

เบื้องต้นผู้วิจัยได้นำเสนอผลการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะสุของนักศึกษาที่ได้สำรวจการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะสุ ปีการศึกษา 2558 ให้ ผู้เข้าร่วมสนทนาได้ทราบข้อมูล และผู้วิจัย ได้เสนอประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะสุของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประเด็นที่ 1 จากที่ได้รับทราบข้อมูลข้างต้น พี่เลี้ยง มีแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมทะเลาะเถาะสุของ นักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้านเป้าประสงค์ อย่างไร

สาริษ นาแวง กล่าวว่า “จากการที่ได้ทำกิจกรรมทะเลาะเถาะสุกับนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ก่อนข้างดีมาก แต่สิ่งสำคัญทุกครั้งที่มีการนำเสนอให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยวิเคราะห์ สังเคราะห์ ร่วมอภิปรายในกลุ่ม เกี่ยวกับเนื้อหาจากผู้นำเสนอเพื่อเป็นการทำความเข้าใจตรงกัน ”

อัศดุรราชัก ยูโซะ กล่าวว่า “เป้าประสงค์กิจกรรมทะเลาะเถาะสุ นักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความครอบคลุมหลายด้าน สามารถพัฒนานักศึกษาให้เกิดคุณภาพได้ มีการเน้นกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มศึกษาทะเลาะเถาะสุให้รู้จักถึงแก่นแท้ของความเป็นพี่น้อง ”

แวนุรฟาน สุเค็น กล่าวว่า “กิจกรรมทะเลาะเถาะสุเป็นกลไกในการสร้างความเป็นพี่น้อง”

บุคอรี กามาเซะ กล่าวว่า “เป็นการสร้างเป็นพี่น้องระหว่างพี่เลี้ยงกับนักศึกษาและนักศึกษากันเอง ”

มาเรียม ดอเลาะ กล่าวว่า “เป็นการรวมตัวกันระหว่างพี่เลี้ยงกับสมาชิกนักศึกษาเป็นชุมชนทะเลาะเถาะสุและสร้างความคุ้นเคยกันและกัน”

ฟาตีนะ สาแม กล่าวว่า “การทำกิจกรรมทะเลาะเถาะสุจะเกิดความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม มีความ

ผูกพัน ระหว่างกัน ทำให้กิจกรรมทะเลาะเถาะสุเป็นกิจกรรมที่ทุกคนต้องการ”

อีมาน สะนาวิ กล่าวว่า “น้องนักศึกษามีความไว้วางใจที่พี่เลี้ยง ไม่เกรงใจ สามารถมาปรึกษาเรื่องการเรียนรู้และอื่นๆด้วย ”

ซูไวบะห์ ฎนา กล่าวว่า “ กิจกรรมทะเลาะเถาะสุแต่ละกลุ่มนั้นมีสมาชิกมาจากสาขาวิชาเอกเดียวกัน จะมีความสนิทสนมในเอกเดียวกันเท่านั้น แต่ยังคงขาดในการสร้างความสัมพันธ์ในต่างสาขาวิชาอีกด้วย”

อัศซัน ดาอี กล่าวว่า “ประสบการณ์จากการเข้าร่วมทะเลาะเถาะสุได้ฝึกการเป็นผู้ฟัง เพราะต้องนำเสนอเนื้อหาต้องวิเคราะห์ ต้องหาข้อมูล และ กิจกรรมทะเลาะเถาะสุจะต้องเป็นกิจกรรมสนุกๆบ้างให้กับสมาชิก โดยที่ให้สมาชิกรู้สึกว่าการกิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ไม่น่าเบื่อ ”

ฮุสนา ประสานการ กล่าวว่า “นักศึกษามีความกล้าแสดงออก กล้าที่จะออกความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นและ ให้นักศึกษานำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมทะเลาะเถาะสุไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมก่อนแล้วการพัฒนาทั้งจิตใจ ร่างกายและสติปัญญาจะมาเอง”

อนันต์ แลฮา กล่าวว่า “เป็นการสร้างนักศึกษามีความกล้า สามารถที่จะยืนพูดต่อหน้าสาธารณชนได้”

ดลฮาดี โดมาแระ กล่าวว่า “กิจกรรมทะเลาะเถาะสุเป็นการฝึกให้นักศึกษามีการวางแผนอย่างรัดกุมได้ดีขึ้น”

ฟาตีซะห์ สาหะ กล่าวว่า “สมาชิกในกลุ่มทะเลาะเถาะสุจะได้รับความรู้และประสบการณ์การทำงานอิสลามสามารถที่จะเป็นคาอียะฮ์ในอนาคตได้”

มุฮัมมะยูรี ยะปา กล่าวว่า กิจกรรม ทะละเกาะฮู เป็นกิจกรรมที่สามารถตักเตือนกันและกันได้ดี เนื่องจากเรา ต้องมาเจอกันอาทิตย์ละครั้งสิ่งที่อยากให้เกิดจากกิจกรรม ทะละเกาะฮู ให้มีกิจกรรมที่สนใจสำหรับสมาชิกและ กิจกรรมกีฬามูลดัลยัต (ละหมาดยาค่าคืน) สัญจรนอกพื้นที่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีละครั้ง”

นาดียะห์ มะแซ กล่าวว่า กิจกรรม ทะละเกาะฮู เป็นกิจกรรมที่มีกระบวนการตักเตือนภายในตัวเพราะว่าทุก ครั้งที่อ่านความหมายอัลกุรอานก็มีเนื้อหาอัลกุรอานที่ เกี่ยวข้องกับเราเพื่อได้ใครครวญและตักเตือนตนเองและ สมาชิกอื่น

ซูไรดา หวังจิ กล่าวว่า “เป็นกิจกรรมเพื่อให้ สมาชิกได้รับคำแนะนำจากพี่เลี้ยงเพื่อเป็นการเปลี่ยนแปลง ในชีวิตประจำวัน”

ฮาซัน สะแลแม กล่าวว่า “ต้องมีการชี้แจงว่า กรอบคุณธรรมจริยธรรมของวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำหนดมีอะไรบ้าง เช่น ภาวะความผู้นำ การไม่มีผู้สาว เป็นต้น ”

อาชียะ หะมะ กล่าวว่า “ให้นำประกาศคุณลักษณะ บัณฑิตที่พึงประสงค์ของวิทยาลัยอิสลามศึกษามา กำหนด กรอบคุณธรรมของกิจกรรม ทะละเกาะฮู เพื่อความ สอดคล้องกับความต้องการที่วิทยาลัยอิสลามศึกษาต้องการ ”

อาหามะ สาและ กล่าวว่า “เนื้อหาที่ผ่านการ วิเคราะห์ สังเคราะห์ในกลุ่มแล้วจะมีคุณภาพและตรงกับ ความจริงมากที่สุด ”

อ็ชหมิง เซะ กล่าวว่า “ผู้นำเสนอเนื้อหาเขาจะ วิเคราะห์จากตัวบทเท่านั้น ก็จะเป็นความรู้ทางเดียว แต่เมื่อ สมาชิกกลุ่มได้ วิเคราะห์ สังเคราะห์แล้ว เราก็สามารถที่จะ เห็นหลายด้าน เป็นความรู้ที่กว้างกว่า ”

มุฮัมมัด มาซอ กล่าวว่า “ความครอบคลุมของ เนื้อหาในแต่ละเรื่องนั้น จะต้องมาจากการที่สมาชิกร่วมกัน วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ผ่านการคัดกรอง หลายๆคน

อารีนี เจะหลง กล่าวว่า “ที่จริงกิจกรรม ทะละ เกาะฮูเองก็เป็นกิจกรรมชัดเจนใจที่เป็นรูปธรรมสัมผัส ได้และเป็นรูปธรรมมากที่สุด”

อาดียาฮ์ โตะเหมม กล่าวว่า “กิจกรรม ทะละเกาะฮู เป็นการชัดเจนในตัวบุคคล”

นูซวาริ เสมลัน กล่าวว่า “เกิดการพัฒนาจิต วิญญาณจากการกระทำกิจกรรม ทะละเกาะฮูอยู่เป็นนิจ”

วนิจชนัน ภิญโญ กล่าวว่า “เป้าประสงค์ที่มาทำ กิจกรรม ทะละเกาะฮูเพื่อเป็นการฟื้นฟูอิमान”

นาฟีซะ เต๊ะหม่อม กล่าวว่า “กิจกรรม ทะละเกาะฮู เป็นการกระตุ้นอิमान ได้ปรึกษาหารือและส่งเสริมในด้าน วิชาการและนันทนาการ”

ซอลิฮะ หมัดอะดัม กล่าวว่า “เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในจิตใจให้เกิดความศรัทธาอย่างต่อเนื่องโดยไม่ขาดตอนของความศรัทธา

อาอีนะ สาหลี กล่าวว่า “ ให้มีกิจกรรม ทะละ เกาะฮูนอกมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นการสร้างความเป็นพี่น้อง มากขึ้น

อามีเนาะห์ มูซอ กล่าวว่า “ต้องมีกิจกรรมที่เป็น จิตอาสาเพื่อเป็นการฝึกสมาธิให้มีจิตอาสา”

มาเรียม ดอเลาะ กล่าวว่า “กิจกรรม ทะละเกาะฮู ต้องเป็นกิจกรรมที่พัฒนาด้านความคิด ร่างกายและ สติปัญญา เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์”

นูริชา โส๊ะมอ กล่าวว่า “มีการพัฒนาศักยภาพ นักศึกษาทาง ด้านความเป็นอยู่ของนักศึกษา การทบทวน รายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน สอบถามความ ทุกข์สุขของนักศึกษาสมาชิก เสริมสร้างความสามัคคีและ รู้จักทำงานเป็นทีม”

รุสนานี ตะบิง กล่าวว่า “กิจกรรม ทะละเกาะฮูเป็น กระบวนการฝึกฝนรู้จักความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มี ความเอื้ออาทรต่อกันในกลุ่มเพื่อนสมาชิกด้วยกัน”

ประเด็นที่ 2 จากที่ได้รับทราบข้อมูลข้างต้น พี่เลี้ยง แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรม ทะละเกาะฮู ของ

นักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้านพี่เลี้ยง อย่างไร

มุฮัมมะบูรี ยะปา กล่าวว่า “พี่เลี้ยงกลุ่มจะต้องเตรียม ข้อมูลที่จะแสดงความคิดเห็นในการทำหะละเกาะสุให้ มากๆ และพี่เลี้ยงจะต้องมีเทคนิคสร้างแรงจูงใจให้กับ นักศึกษาได้เพื่อไม่ให้ให้นักศึกษาเกิดความเบื่อในการทำหะ ละเกาะสุ”

เจ๊ะนูรียะห์ บุงอตาหยง กล่าวว่า “สามารถบริหารจัดการระบบกลุ่มหะละเกาะสุได้”

กอรีเยาะ คือเระ กล่าวว่า “พี่เลี้ยงมีความ รับผิดชอบในการดำเนินหะละเกาะสุอย่างเป็นระบบ”

อิกรอม หะมะ กล่าวว่า “มีการเตรียมเนื้อหา และ ยกตัวอย่างใกล้ตัว เพื่อง่ายต่อการเข้าใจในเนื้อหาที่ถ่ายทอด ไป”

คอลีเยาะ กาเคร์ กล่าวว่า “พี่เลี้ยงมีความ กระตือรือร้นในการทำกิจกรรมและนำกิจกรรมที่มีสาระแก่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม”

ฮาซัน สะแลแม กล่าวว่า “ด้านความตรงต่อเวลา มีความรู้สามารถตอบได้เวลาน้องถามหรือสงสัย”

ดลฮาดี โดมาแร กล่าวว่า “พี่เลี้ยงต้องแสวงหา ความรู้ใหม่อยู่ตลอดเวลาไม่คุยเรื่องเดิมๆ”

ฟาตีหะ สาหะ กล่าวว่า “พี่เลี้ยงต้องมีความพร้อม ทั้งทางด้านความรู้และจิตวิญญาณ”

นัจดานาปาเลน กล่าวว่า “พี่เลี้ยงกลุ่มต้องมีความรู้ ทั้งในด้านความรู้ศาสนาและความรู้ทั่วไป”

มุฮัมมัด มาซอ กล่าวว่า “พี่เลี้ยงควรมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการกิจกรรมหะละเกาะสุ”

เจ๊ะนูรียะห์ บุงอตาหยง กล่าวว่า “ พี่เลี้ยงของแต่ละ กลุ่มนัดร่วมตัวกันเฉพาะพี่เลี้ยง เพื่อที่จะได้มาพูดคุยถึง รูปแบบของการทำหะละเกาะสุของแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยน ความรู้ให้เพื่อนฟัง เพื่อจะเป็นแนวทางในการทำหะละ เกาะสุที่ดีให้กับพี่เลี้ยงคนอื่นๆ ”

อชมา กิยา กล่าวว่า “มีการพัฒนาตนเองให้ มากกว่านี้ เพื่อน้องหะละเกาะสุ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่น้อง

ตอนนี้คุณภาพของพี่เลี้ยงกลุ่มไม่ค่อยดีมากนัก แต่จะ พยายามพัฒนาตนเพื่อเป็นที่ที่ดีแก่น้องๆ”

อชมิง เชะ กล่าวว่า “มีการให้ความรู้และแนะนำพี่ เลี้ยงและมีกิจกรรมที่กระตุ้นให้กับพี่เลี้ยงอยู่เสมอ”

ฮาริษ นาเว กล่าวว่า “พี่เลี้ยงมีความเป็นผู้นำ ไม่มี อคติและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น”

บูกอริ กามาเซะ กล่าวว่า “พี่เลี้ยงมีปฏิสัมพันธ์ ไมตรีที่ดีต่อสมาชิกพร้อมหะละเกาะสุ

แวนูรฟาน สุเค็น กล่าวว่า “พี่เลี้ยงเปรียบเสมือน ผู้นำ จะบอกว่า ผู้นำที่ดี นั้นต้องเป็นผู้ตามที่ดีได้ด้วยเช่นกัน

ฮัดซัน คาฮี กล่าวว่า “พี่เลี้ยงควรเป็นแบบอย่าง ให้แก่สมาชิกหะละเกาะสุเพื่อความเหมาะสมต่อการพัฒนา ตนเองตนเองสมาชิกหะละเกาะสุ”

ซูไวยะห์ กูนา กล่าวว่า “พี่เลี้ยงเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ สมาชิกหะละเกาะสุไม่ว่าจะเป็นด้านจรรยาบรรณ”

ฟาตีนะ สามี กล่าวว่า “พี่เลี้ยงสร้างบุคลิกภาพ ความเป็นมุสลิมที่ดี”

ตูมัยยะห์ คอฆอ (2558) กล่าวว่า “ต้องมีความกล้า และความเป็นผู้ใหญ่เพื่อที่จะให้สมาชิกสามารถนำไปเป็น แบบอย่างได้”

อามีเนาะห์ มูซอ กล่าวว่า “เป็นคนที่มีอามานะฮ์ใน เรื่องต่างๆ และสามารถจูงใจให้ทุกคนในกลุ่มรักและ อยากรจะเข้ากิจกรรมหะละเกาะสุไปตลอด”

อีมาน สะนาวี กล่าวว่า “พี่เลี้ยงควรมีอามานะฮ์ มากพอ ในการที่จะเสียสละเวลาส่วนตนเพื่อมาทำงาน ส่วนรวม”

อนันต์ แลฮา กล่าวว่า “มีความเสียสละ เพื่อให้เกิด ความสัมพันธ์ในช่วงการดำเนินกิจกรรมหะละเกาะสุและ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

อับดุลราชัก ยูโซะ กล่าวว่า “เป็นคนที่มีความ พร้อมพอสมควร มีความเสียสละและมีความจริงใจต่อ สมาชิก หะละเกาะสุ”

อาหามะ สาและ กล่าวว่า “พี่เลี้ยงกลุ่มต้องสังเกต พฤติกรรมของสมาชิกขณะทำหะละเกาะสุและนอกหะละ เกาะสุเป็นประจำ”

กอธิเยาะ คือระ กล่าวว่ “พี่เลี้ยงใส่ใจและติดตามพฤติกรรมของน้องหะละเกาะสุตัวเอง”

อซมิง เชะ กล่าวว่ “พี่เลี้ยงต้องประเมินด้วยการให้สมาชิกประเมินตนเอง อิบาคะสุรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือนและรายปีอยู่เสมอ”

อารินี เจะหลง กล่าวว่ “พี่เลี้ยงควรเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ คำตักเตือนต่อสมาชิก หะละเกาะสุอยู่เสมอ”

นาฟีซะ เต๊ะหม่อม กล่าวว่ “กิจกรรมหะละเกาะสุเป็นการกระตุ้นอิมาน ได้ปรึกษาหารือและส่งเสริมในด้านวิชาการและนันทนาการ”

ฮาริษ นาแวง กล่าวว่ “สมาชิกกลุ่มหะละเกาะสุสามารถที่จะปรึกษาได้ทุกเรื่องไม่ว่าจะเป็นเรื่องการใช้ชีวิต การเรียนและอื่นๆ ให้รับรู้เพื่อสู่แนวทางการแก้ปัญหาของสมาชิก”

นาดียะห์ มะแซ กล่าวว่ “เมื่อพี่เลี้ยงทำหะละเกาะฮ์กับสมาชิก พอพี่เลี้ยงได้ตักเตือนสมาชิก พี่เลี้ยงก็มีส่วนในตักเตือนให้กับตัวเองและสมาชิกด้วย”

ออิฉะ สาหลี (2558) กล่าวว่ “ด้านคุณภาพของพี่เลี้ยงหะละเกาะสุอยู่ในเกณฑ์ดี เพราะ เคยได้รับการพัฒนาการเป็นพี่เลี้ยงและประสบการณ์ในการเป็นพี่เลี้ยงหะละเกาะสุตอนเรียนมัธยม

ฮาซัน สะแลแม (2558) กล่าวว่ “จะต้องมีการปฐมนิเทศพี่เลี้ยงและจัดอบรมพี่เลี้ยงอย่างสม่ำเสมอ”

คอดีเยาะ กาเคร์ กล่าวว่ “การเป็นพี่เลี้ยงกิจกรรมหะละเกาะสุจะต้องเป็นที่มีความรู้ศาสนาเพียงอย่างเดียวแต่ต้องผ่านประสบการณ์ในการเป็นสมาชิก อย่างต่อเนื่อง ฝึกเรียนรู้และสังเกตวิธีการนำของพี่เลี้ยงเพื่อเป็นการสะสมประสบการณ์พร้อมๆกับทำความเข้าใจกับคู่มือกิจกรรมหะละเกาะสุ”

ฟาตีซะห์ สาหะ กล่าวว่ “พี่เลี้ยงมีความพร้อมที่จะสอนและมีใจรักกับงานอย่างแท้จริง”

มูฮามะยูรี ยะปา กล่าวว่ “พี่เลี้ยงควรมีความพร้อมที่จะดำเนินหะละเกาะสุทุกครั้ง”

อาชียะ หะมะ กล่าวว่ “ก่อนพี่เลี้ยงทำหน้าที่ดำเนินกิจกรรมหะละเกาะสุอยากให้มีการประชุมที่ชัดเจนก่อนมีข้อมูลอย่างเรียบร้อยเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของพี่เลี้ยงด้วย

ประเด็นที่ 3 จากที่ได้รับทราบข้อมูลข้างต้น พี่เลี้ยงมีแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมหะละเกาะสุ ของ น ก ศ ก ข า วิ ท ย า ลั ย อี ส ล า ม ศี ก ข า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้านหลักสูตรอย่างไร

มูฮามะยูรี ยะปา กล่าวว่ หลักสูตรที่ใช้ปัจจุบันค่อนข้างจะสมบูรณ์แต่สิ่งที่ต้องเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักการอ่านอัลกุรอานและการเสียดละ

อัสมิง เชะ กล่าวว่ ควรให้สมาชิกได้รับความรู้เกี่ยวกับอิสลามอย่างครอบคลุมและเป็นวิชาการร่วมสมัย ซึ่งหลักสูตรที่มีอยู่นั้นค่อนข้างครอบคลุมแล้ว แต่อยู่การประยุกต์ใช้ว่า พี่เลี้ยงกลุ่มจะถ่ายทอดเนื้อหาเป็นเรื่องร่วมสมัยได้อย่างไร

ซูไวบะห์ กูนา กล่าวว่ หนังสือประกอบการทำหะละเกาะสุมีความครอบคลุมเรื่องศาสนาและทั่วไปแล้วแต่อยู่ที่การประยุกต์ใช้เท่านั้นเอง

อามีเนาะห์ มุซอ กล่าวว่ เนื้อหาต้องชัดเจนเน้นอัลกุรอาน

มูฮามะยูรี ยะปา กล่าวว่ หลักสูตรที่ใช้ปัจจุบันค่อนข้างจะสมบูรณ์แต่สิ่งที่ต้องเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักการอ่านอัลกุรอานและการเสียดละ

ฮัดซัน ดาอี กล่าวว่ นักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา ควรที่จะเน้นให้อ่านอัลกุรอานให้ได้เพราะว่าพวกเราเรียนทางด้านศาสตร์อิสลามโดยตรงอย่างน้อยสามารถอ่านอัลกุรอานถูกต้อง

นาดียะห์ มะแซ กล่าวว่ กิจกรรมหะละเกาะสุที่ผ่านมาส่วนมากจะเน้น การนำเสนออภิปรายเนื้อหาในกลุ่มของตนเอง ไม่ค่อยมีกิจกรรมในเชิงปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมมากนักสมควรให้มีกิจกรรมอื่นๆบ้างเพื่อประกอบกิจกรรมหะละเกาะสุพร้อมๆกัน

ซาวิช นาวา กล่าวว่าการรู้ที่ได้จากกิจกรรมหะ
ละเกาะสามารถที่จะปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้เลย

ซอลิฮะ หมัดอะดัม กล่าวว่า สมควรจะมีกิจกรรม
ภาคปฏิบัติด้วย อาจจะเป็นการละหมาดกียามมุลลัยล์
(ละหมาดยามค่ำคืน)พร้อมๆกัน

นัจดา นาปาเลน กล่าวว่า หลักสูตรในจัดกิจกรรม
ต้องมีเป้าหมายชัดเจนทุกระดับ

อัชมา กิยะ กล่าวว่า หลักสูตรจะต้องเหมาะสมกับ
ระดับความรู้ของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม

กอรีเยาะ คือเราะ กล่าวว่า หลักสูตรจะต้องมีการปรับ
และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อความสอดคล้องกับผู้เข้าร่วม
กิจกรรม สอดคล้องกับ

อับดุลราชัก ยูโซะ กล่าวว่า ลักษณะพื้นฐาน
ระดับความรู้ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่ต่างกัน วิทยาลัย
อิสลามศึกษาจะต้องเตรียมหลักสูตรที่ต่างกันด้วย โดยมิ
การวัดระดับความรู้ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อให้หลักสูตร
ใช้กับกลุ่มเป้าหมายได้ทุกระดับ

คอลลีเยาะ กาเคร์ กล่าวว่า กิจกรรมนี้ให้เป็นส่วน
หนึ่งของหลักสูตรรายวิชา Co – Curriculum ของวิทยาลัย
อิสลามศึกษาเพื่อพัฒนานักศึกษาแบบองค์รวมได้

ฟาติฮะห์ สาหะ กล่าวว่า นักศึกษาวิทยาลัยอิสลาม
ศึกษาทุกคนได้รับการพัฒนาบุคลิกภาพ คุณธรรมจริยธรรม
ตั้งแต่ปีหนึ่งภายใต้หลักสูตรกิจกรรมหะละเกาะของ
วิทยาลัยอิสลามศึกษา

เจ๊ะนูริยะห์ บุงอตาหยง กล่าวว่า นักศึกษาจะต้อง
เข้าร่วมกิจกรรมหะละเกาะอย่างน้อยสองปี ซึ่งวิทยาลัย
อิสลามศึกษาจะมีการบรรจุในหลักสูตรของวิทยาลัยอิสลาม
ศึกษา

สุสนา ประสานการ กล่าวว่า หลักสูตรนี้ควรมีการ
บรรจุในหลักสูตรและแบ่งการดูแลนักศึกษาอย่างเป็นระบบ
ทั้งวิชาการและประสบการณ์โดยเฉพาะนักศึกษาเรียนอ่อน
จะต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดให้เป็นส่วนหนึ่งของ
กิจกรรมหะละเกาะ

อาหามะ สาและ กล่าวว่า มีการปรับใช้เทคโนโลยี
ในการดำเนินกิจกรรมหะละเกาะในรูปแบบที่หลากหลาย
เพื่อสร้างแรงดึงดูดและความสนใจแก่นักศึกษา

ศุภย์ยะห์ คอซอ กล่าวว่า ปัจจุบันเทคโนโลยีเป็น
ส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตที่ขาดไม่ได้ฉะนั้นกิจกรรมหะ
ละเกาะจะต้องปรับให้เข้ากับยุคสมัยเพื่อให้กลมกลืนใน
การถ่ายทอดความรู้ของพี่เลี้ยง

อีมาน สะนาวี กล่าวว่า พี่เลี้ยงจะต้องมีความรู้
ทางด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่สามารถถ่ายทอดความรู้โดยใช้
เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อสร้างความ
เชื่อมั่นแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

นูริชา โส๊ะบอ กล่าวว่า เป็นกิจกรรมบังคับวิชา
การศึกษาทั่วไป สามสิบชั่วโมงสำหรับนักศึกษาและเป็น
เงื่อนไขการจบด้วย

นาฟีซะ เต๊ะหม่อม กล่าวว่า อยากให้นักศึกษาทุก
คนได้สัมผัสกิจกรรมนี้โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง จะมี
ประโยชน์มากในการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยเพราะเรา
มีพี่เลี้ยงคอยกับดูแล ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาอย่าง
ต่อเนื่อง

**ประเด็นที่ 4 จากที่ได้รับทราบข้อมูลข้างต้น พี่เลี้ยง
มีแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมหะละเกาะของ
นั ก ตี ก ข า วิ ท ย า ลั ย อี ส ล า ม ตี ก ข า
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้านการดำเนินการอย่างไร**

แวนุรฟาน สุเด็น กล่าวว่า ขั้นตอนการดำเนินการ
ที่ใช้ในกิจกรรมปัจจุบันให้นักศึกษาเริ่มด้วยการอ่านอัลกุ
รอ่าน อรรถาธิบายตามด้วยรายวิชาต่างๆตามหลักสูตร
ข่าวสาร จบด้วยการสรุปผลเพื่อเป็นข้อคิดในการดำเนิน
ชีวิต

อาชียะ ะมะมะ กล่าวว่า การดำเนินการของ
ขั้นตอนต่าง ๆ นั้นเราสามารถที่จะดำเนินลำดับขั้นตอนได้
ขึ้นกับสถานการณ์และบริบทของการจัดกิจกรรมแต่เราจะ
ขึ้นต้นด้วยการอ่านอัลกุรอ่านเสมอ

ชูไรดา หวังจิ กล่าวว่า บางครั้งขั้นตอนการดำเนินการกิจกรรมหะละเกาะขึ้นอยู่กับรูปแบบกิจกรรม ณ เวลานั้น

ฮาริษ นาแวน กล่าวว่า สมาชิกต้องมีการนำเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมหลังจากสมาชิกนำเสนอรายวิชาทุกครั้งเพื่อความครอบคลุมเนื้อหา

มูฮัมมะยูริ ยะปา กล่าวว่า การนำเสนอเพิ่มเติมนั้นเป็นสิ่งเราสามารถนำไปใช้กับชีวิตได้เพราะเป็นเนื้อหาผ่านการวิเคราะห์มาแล้ว

ฟาติสะห์ สาหะ กล่าวว่า เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการและพยายามนำเสนอให้เข้ากับบริบทปัจจุบัน

อารินี เจะหลง กล่าวว่า การนำเสนอเพิ่มเติมทำให้สมาชิกได้รับความรู้ที่แตกฉานและหลากหลายทักษะด้วย

อนันต์ แลสา กล่าวว่า บ่ายวันพุธเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับดำเนินกิจกรรมทางวิชาการอยู่แล้ว

วนิจนันท์ ภิญโญ กล่าวว่า เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมและไม่กระทบต่อการเรียนการสอนของนักศึกษา แต่หากไม่ได้ดำเนินการในช่วงเวลาดังกล่าว ให้มีการชดเชยกิจกรรมภายในสัปดาห์นั้นช่วงเวลาไหนก็ได้

รุสนานี ตะบิง กล่าวว่า การที่เราจะบอกปัญหาและมีการวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาทางออกก็จะมีกลุ่มหะละเกาะจะเป็นกลุ่มที่บะเราะกะฮ์ที่สุดแล้ว เพราะว่ากลุ่มนี้จะมีการเริ่มต้นด้วยอัลกุรอาน ซึ่งจะมีความบริสุทธิ์และได้รับการช่วยเหลือจากอัลลอฮ์ด้วย

มาเรียม ดอเลาะ กล่าวว่า บางครั้งปัญหาเราเองไม่รู้และไม่กล้าไปบอกหรือปรึกษาใคร แต่พอมีหะละเกาะทุกคนจะมีความกล้าที่จะบอกปัญหาของตนเองเพื่อให้ที่ประชุมได้รับทราบและหาทางออกเกือบทุกปัญหา ทั้งที่กลุ่มแก้ปัญหาเองหรือประสานผู้อื่นให้มาแก้ปัญหา

อาดยะห์ โตะเหมม กล่าวว่า การที่เรามีกลุ่มทุกคนสามารถปรึกษาหารือได้ง่ายกว่าโดยเฉพาะกลุ่มหะละเกาะจะเป็นกลุ่มเล็กๆ จำนวนไม่มาก แต่จะแน่นแฟ้นด้วยความสัมพันธ์และความช่วยเหลือกันและกัน

บุคอรี กามาเซาะ กล่าวว่า งานกิจกรรมนักศึกษาที่ดูแลกิจกรรมหะละเกาะมีการติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด มีการสรุปผลและนำมาประชุมที่เลี้ยงเพื่อรับทราบข้อมูลของกิจกรรมและพัฒนาต่อไป

อ็ชมิ้ง เซะ กล่าวว่า มีการประเมินด้วยการสังเกตพฤติกรรมสมาชิกเป็นรายบุคคล และภาพรวมเป็นรายกลุ่มสรุปผลและนำมาแก้ไขอย่างต่อเนื่อง

อาอีนะ สาหลี กล่าวว่า การประเมินผลเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนากิจกรรมหะละเกาะและเป็นการรับรู้ผลของการดำเนินการ ควรมีการประเมินอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง

นูซาวารี เสมลัน กล่าวว่า ควรมีการเน้นการแต่งกายนักศึกษาทั้งชุดนักศึกษาและชุดนอกให้ถูกต้องตามหลักการอิสลามและเหมาะสมกับการเป็นนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อิกรอม มามะ กล่าวว่า การดำเนินกิจกรรมทุกคนต้องตรงต่อเวลาและให้ที่เลี้ยงกลุ่มเริ่มและจบ ดำเนินการกิจกรรมตามเวลาที่กำหนดถึงแม้สมาชิกบางคนยังไม่มาถึงตาม

อัคซัน ดาอี กล่าวว่า การเข้าร่วมกิจกรรมหะละเกาะเป็นการฝึกระเบียบวินัยและความรับผิดชอบของสมาชิก เริ่มตั้งแต่การมาตรงต่อเวลา การยอมรับในกฎกติกาของกลุ่ม การเชื่อฟังที่เลี้ยงและนำไปปฏิบัติ เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนเป็นการฝึกระเบียบวินัย 7.มีการจัดหะละเกาะในรูปแบบที่หลากหลาย มีทั้งวิชาการและนันทนาการ ทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย

ฮาซัน สะแลแมม กล่าวว่า ควรมีการจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายเพื่อสร้างแรงจูงใจแก่สมาชิกและมีความรู้สึกไม่น่าเบื่อต่อการเข้าร่วมกิจกรรม

ฮาริษ นาแวน กล่าวว่า การที่มีกิจกรรมที่หลากหลายของกลุ่มหะละเกาะจะเป็นการสร้างความผูกพันระหว่างสมาชิกด้วยกัน ความเข้าใจกัน รู้จักกันและความช่วยเหลือกันตามมา ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการจัดกิจกรรมหะละเกาะ

อาหามะ สาและ กล่าวว่า หากกิจกรรมหะละเกาะฮุมิเพียงแค่วิชาการอย่างเดียวแน่นอนว่า เราไม่สามารถเห็นถึงความสำเร็จของผู้เข้าร่วมได้ เพราะความสำเร็จไม่ใช่ขึ้นอยู่กับความสำเร็จเพียงอย่างเดียวแต่ขึ้นอยู่กับกระบวนการอีกด้วย

ประเด็นที่ 5 จากที่ได้รับทราบข้อมูลข้างต้น ที่เล็งมีแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮุมิของนักศึกษาวิทยาศาสตร์ ด้านงานกิจกรรมนักศึกษาอย่างไร

กอรียะฮ์ ดือระ กล่าวว่า การเริ่มต้นกิจกรรมหะละเกาะฮุมิสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง ควรมีการชี้แจงถึงความสำคัญ กระบวนการดำเนินการกิจกรรม กฎระเบียบ และผลที่ได้รับให้นักศึกษาได้เข้าใจ

เจ๊ะนูริยะห์ บุงอตาหยง กล่าวว่า มีการปฐมนิเทศที่เล็งใจให้เข้าใจตรงกันในการดำเนินการกิจกรรมหะละเกาะฮุมินักศึกษา กิจกรรมจะได้ไปในทิศทางและกรอบเดียวกัน

คลฮาดี โดมาเร (2558) กล่าวว่า การชี้แจงข้อมูลรายละเอียดกิจกรรมแก่ที่เล็งและสมาชิกกลุ่มนักศึกษาจะให้เห็นถึงกระบวนการกิจกรรมและเป้าหมายของกิจกรรมว่ากิจกรรมนี้ ความสำเร็จอยู่ตรงไหน ซึ่งจะเป็นการกำหนดตัวชี้วัดภายในตัวว่าสำเร็จหรือไม่

ฟาตีซะห์ สาหะ กล่าวว่า งานกิจกรรมจะต้องมีการประเมินอย่างต่อเนื่องเพื่อนำมาวิเคราะห์ สรุปผลการดำเนินการ จะได้เห็นถึงปัญหาอุปสรรคของกิจกรรม และนำมาเสนอที่ประชุมที่เล็งเพื่อหาแนวทางแก้ไข

มุฮำหมัด มาซอ กล่าวว่า กิจกรรมหะละเกาะฮุมิเป็นกิจกรรมที่หวังผลระยะยาว ผู้เข้าร่วมจะต้องเข้ากิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ฉะนั้นหากไม่มีการประเมินและสรุปผลเราจะไม่เห็นถึงการพัฒนาของกิจกรรมในระยะยาวได้

มุฮามะฮูรี ยะปา กล่าวว่า การพัฒนากิจกรรมทุกกิจกรรมเราจะต้องเอาผลการดำเนินการมาเป็นตัวตั้ง แล้ววิเคราะห์ว่า จุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหาและโอกาสอยู่ตรงไหน ลักษณะนี้ถือว่าการวิเคราะห์กิจกรรมเพื่อพัฒนา และเป็นการแก้ปัญหาตรงจุดด้วย

อัสมา กิยะ กล่าวว่า กิจกรรมหะละเกาะฮุมิเป็นกิจกรรมที่มีสลับซับซ้อนในตัวมันเองและเป็นกิจกรรมระยะยาว ฉะนั้นผู้ที่จะมาดูแลกิจกรรมจะต้องมีประสบการณ์อย่างน้อยสามปี หรือเป็นเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพราะมีผลต่อเป้าหมายของกิจกรรมมาก

นัจดา นาปาเลน กล่าวว่า จุดอ่อนของกิจกรรมหะละเกาะฮุมิของปีนี้ส่วนหนึ่งมาจากการบริหารของงานกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งไม่ได้จัดการระบบการดำเนินงานกิจกรรมตามเป้าหมายเหมือนที่ผ่านมา สิ่งนี้เห็นได้ชัดว่า งานกิจกรรมจะต้องมีประสบการณ์และเชี่ยวชาญในการบริหารกิจกรรมจะสำเร็จหรือล้มเหลวส่วนหนึ่งมาจากประสบการณ์ของงานกิจกรรมด้วย

อามีเนาะห์ มูซอ กล่าวว่า ผู้ที่จะมาดำเนินการกิจกรรมหะละเกาะฮุมิทุกคนจะต้องมีประสบการณ์และพร้อมที่จะเรียนรู้พัฒนาไปพร้อมๆกัน ถ้าหากว่ารอให้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญมาดำเนินการก็คงยากจะได้ดำเนินการกิจกรรมหะละเกาะฮุมิแต่ถามว่า ผู้รับผิดชอบพร้อมที่จะเรียนรู้หรือไม่และพร้อมที่จะพัฒนาเปลี่ยนแปลง ยกระดับความสามารถเพื่อก้าวสู่ผู้เชี่ยวชาญ ถ้าผู้รับผิดชอบพร้อม คิดว่าไม่เกินปีเดียวสามารถเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญได้ นอกจากนี้ผู้รับผิดชอบไม่พร้อมที่จะเรียนรู้และพัฒนา

แวนรฟาน สุเด็น กล่าวว่า งานกิจกรรมนักศึกษาก็ต้องมีแผนการดำเนินงานในระยะเวลาหนึ่งปีอย่างเป็นรูปธรรมให้ที่เล็งและนักศึกษาได้รับทราบว่ากิจกรรมนี้จัดวันไหนบ้าง

นาดียะห์ มะแซ กล่าวว่า การจัดกิจกรรมกลุ่มย่อยกับกิจกรรมกลุ่มใหญ่นั้นงานกิจกรรมจะต้องมีตารางการจัดกิจกรรมด้วยและมีแผนการประชุมติดตามการดำเนินงานของที่เล็งอย่างชัดเจนเพราะทุกคนมีภาระที่ต้องทำเยอะมากหากงานกิจกรรมไม่กำหนดตารางทำให้ทุกคนไม่สามารถที่จะดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้

ฟาตีซะห์ สาแม กล่าวว่า การสื่อสารระหว่างงานกิจกรรมนักศึกษากับที่เล็งต้องชัดเจน เพราะว่าที่เล็งหลายคนที่ผ่านมายังมีการสับสนในการดำเนินงานกิจกรรมและ

สิ่งสำคัญงานกิจกรรมนักศึกษา ไม่ได้ดำเนินการตามมติที่ประชุมของพี่เลี้ยงด้วย

ประเด็นที่ 6 จากที่ได้รับทราบข้อมูลข้างต้น พี่เลี้ยงมีแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรม หะละเกาะฮู ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้านทัศนคติอย่างไร

สุมัยยะห์ คอหมอ กล่าวว่า บางคนจากนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมหะละเกาะฮูมีความรู้สึกเบื่อหน่ายเป็นกิจกรรมที่เน้นวิชาการ เพราะไม่รู้เป้าหมายที่เป็นประโยชน์ที่มีผลต่อนักศึกษาอย่างชัดเจน จำเป็นอย่างยิ่งทางงานกิจกรรมนักศึกษาและทีมพี่เลี้ยงพยายามปรับความเข้าใจและให้กำลังใจแก่นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ซอลิฮะ หมัดอะดัม กล่าวว่า นักศึกษาที่มีทัศนคติเชิงลบต่อกิจกรรมหะละเกาะฮูจะเป็นนักศึกษากลุ่มน้อยมาก ส่วนใหญ่นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมหะละเกาะฮู แต่ทางวิทยาลัยอิสลามศึกษาไม่ควรละเลยคนกลุ่มน้อยและพยายามให้ความสำคัญ รับฟังข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่างๆของนักศึกษา พยายามหาช่องทางทำ ความเข้าใจ สร้างทัศนคติที่ดีแก่นักศึกษาดังกล่าวด้วย

ฮาซัน สะแลแม กล่าวว่า แรงจูงใจการทำกิจกรรมหะละเกาะฮูน้อยมาก การเข้าร่วมกิจกรรมเป็นการบังคับซึ่งไม่จูงใจและบางคนเข้าร่วมแบบตามเพื่อนมา งานกิจกรรมนักศึกษาและพี่เลี้ยงจะต้องสร้างแรงจูงใจที่สามารถเปลี่ยนทัศนคติของนักศึกษาดังกล่าวให้มีทัศนคติที่ดีขึ้น

ซูไวยะห์ ฎูนา กล่าวว่า มีการให้ชั่วโมงกิจกรรมเป็นรายสัปดาห์ไม่ใช่เป็นรายเทอมเพราะจะเห็นผลซ้ำขาดแรงจูงใจของสมาชิกหะละเกาะฮู

นาฟีซะ เต๊ะหม่อม กล่าวว่า ปัจจุบันกิจกรรมนี้ไม่สามารถที่จะควบคุมนักศึกษาได้เพราะมีวิชา กิจกรรมเสริมหลักสูตรทำให้นักศึกษาลงทะเบียนวิชาเดียว ก็สามารถผ่านกิจกรรมประเภทนี้ได้แล้ว ฉะนั้น งานกิจกรรมนักศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับชั่วโมงกิจกรรมให้แก่นักศึกษา และประสานกับอาจารย์ผู้สอนวิชาดังกล่าวให้ดำเนินการ

ควบคู่กันเพื่อให้นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียนและทำกิจกรรมหะละเกาะฮูพร้อมๆกัน

ฟาติฮะห์ สาหะ กล่าวว่า งานกิจกรรมนักศึกษาต้องประสานผู้สอนให้เปิดรายวิชาดังกล่าวภายในเทอมสองของปีสองโดยที่

นักศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ปีหนึ่ง ดังนั้น นักศึกษาจะได้ชั่วโมงกิจกรรมในรายสัปดาห์และจะผ่านวิชาดังกล่าวโดยที่สะสมความถี่จากการเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ปีที่หนึ่งถึงปีที่สองเทอมที่สอง ทำให้นักศึกษาได้รับประโยชน์สองอย่างควบคู่กัน

อุสนา ประสานการ กล่าวว่า นักศึกษาที่ได้มาร่วมกิจกรรมบ่อยๆ จะมีความผูกพันมากระหว่างเพื่อน โดยเฉพาะการให้กำลังใจและการตักเตือนกันแหละกันจะเป็นการสร้างความรักและความอบอุ่นภายในกลุ่มมากจนกระทั่งเกิดการช่วยเหลือด้วย ทำให้ทุกคนมีความไว้นใจ เชื่อใจ พึ่งพากันได้

คอลีเยาะ กาเดร์ กล่าวว่า กิจกรรมนี้ ถ้าเราคิดเป็นการเข้าร่วมกิจกรรมเหมือนกิจกรรมทั่วไปแล้วก็จะรู้สึกว่าจะไม่ได้ต่างกับกิจกรรมทั่วไป แต่ถ้ามองกลับกันว่าการเข้าร่วมกิจกรรมนี้เป็นการพัฒนาและขัดเกลาตนเองภายในรอบหนึ่งอาทิตย์ก็จะรู้สึกว่ามีพิเศษกว่ากิจกรรมอื่นๆ จนกระทั่งเรามีเพื่อนคอยตักเตือน มีพี่เลี้ยงคอยแนะนำและให้คำปรึกษา สิ่งเหล่านี้ก็จะเป็นการสร้างความอบอุ่นมากสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ดลฮาดี โดมาแระ กล่าวว่า มีการสร้างความรัก ความผูกพันระหว่างสมาชิกกลุ่มโดยผ่านกระบวนการกิจกรรมต่างๆภายในกลุ่ม โดยเฉพาะการพบปะในลักษณะต่างๆและมีการให้ข้อคิดจากพี่เลี้ยงสม่ำเสมอ จะทำให้สมาชิกเกิดความรักความเป็นเอกภาพเพิ่มขึ้นในกลุ่มหะละเกาะฮู

ฮาริษ นาแเว กล่าวว่า การดำเนินการหะละเกาะฮูจะมีรายวิชาต่างๆ ที่สมาชิกต้องเรียนและรายวิชาดังกล่าวเป็นเนื้อหาที่นักศึกษาใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอ ทำให้นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมจะรู้สึกได้ว่า หะละเกาะฮูเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สามารถปฏิบัติได้เลย

อิมาน สะนาวี กล่าวว่า นักศึกษาบางคนอ่านอัลกุรอานไม่ค่อยได้ฟังจะมาเรียนรู้หลักการอ่านอัลกุรอานตอนที่เข้าร่วมหะละเกาะฮู เพราะว่ากิจกรรมหะละเกาะฮูทุกคนจะร่วมกันอ่าน ร่วมกันสอน เกิดความกล้าที่จะอ่านต่อหน้าเพื่อนๆ และสามารถอ่านได้เป็นกิจวัตรประจำวันได้

ฮัดซัน คาอีย์ กล่าวว่า กิจกรรมหะละเกาะฮูเป็นแหล่งเรียนรู้วิชาการและทักษะอื่น การดำเนินกิจกรรมจะเริ่มด้วยการอ่านอัลกุรอาน มีการอ่านความหมายอัลกุรอาน มีหะดีษ ฟิกฮ์และประวัติศาสตร์อิสลาม ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นความรู้ศาสนาทั้งสิ้น

ประเด็นที่ 7 จากที่ได้รับทราบข้อมูลข้างต้น พี่เลี้ยงมีแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมหะละเกาะฮูของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้านอื่นๆอย่างไร

ออรินี เจะหลง กล่าวว่า การที่นักศึกษาจะมีพลังในการเข้าร่วมกิจกรรมหะละเกาะฮู พี่เลี้ยงจะต้องสร้างแรงบันดาลใจสม่ำเสมอ เป็นการกระตุ้นความความรู้สึกลอยๆจะเข้าร่วมกิจกรรม อาจจะเป็นแรงบันดาลใจที่เป็นเรื่องราวผู้คนจากประวัติศาสตร์ หรือ ผู้ที่ประสบความสำเร็จในปัจจุบันก็ได้

อนันต์ แลสา กล่าวว่า บางครั้งแรงบันดาลใจจะได้รับจากการถูกชมเชย การให้กำลังใจกันและกัน หรือ การให้ของขวัญเล็กๆน้อยๆในกลุ่มหะละเกาะฮู สมาชิกจะรู้สึกพิเศษเมื่อได้รับสิ่งดังกล่าว

มูฮามะยูรี ยะปา กล่าวว่า พี่เลี้ยงจะต้องมอบคำชมชมให้มาก ไม่ควรมีการตำหนิสมาชิก พยายามมองจุดเด่นของสมาชิกแต่ละคนแล้วชมเชยในความสามารถที่มีอยู่ สิ่งนี้จะเป็นแรงเสริมสำหรับการขับเคลื่อนกิจกรรมหะละเกาะฮู

อัสมีง เชะ กล่าวว่า ปัจจุบันทุกคนจะมีความใกล้ชิดกับสังคมออนไลน์ บางครั้งความรู้ หรือข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต จากการทำกิจกรรมหะละเกาะฮูเราสามารถไปเผยแพร่ผ่านเฟสบุ๊คหรือสังคมออนไลน์อื่นได้

ฮัดซัน คาอีย์ กล่าวว่า การจัดการกลุ่มหะละเกาะฮูเราต้องใช้สังคมออนไลน์ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด เพราะทุกคนจะใกล้ชิดกับการสื่อสารผ่านสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ ถือว่ามีประโยชน์มากในการบริหารจัดการกลุ่มหะละ

ฮาซัน สะแลแม กล่าวว่า การถอดบทเรียนเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับการทำกิจกรรมหะละเกาะฮู ทั้งที่เป็นการจัดการของงานกิจการนักศึกษา การจัดการของพี่เลี้ยง การตอบรับและความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาและปรับปรุงระบบกิจกรรมหะละเกาะฮูเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เข้าร่วม

คัลฮาดี โดมาแร กล่าวว่า ทุกคนที่มีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมหะละเกาะฮูส่วนแล้วได้รับความรู้ ประสบการณ์และมีการตอบสนองทั้งในเชิงบวกและลบ ดังนั้นการถอดบทเรียนจะเป็นประโยชน์ทั้งผู้ดำเนินการและผู้เข้าร่วมด้วย

อาหามะ สาและ กล่าวว่า การถอดบทเรียนเป็นการถกแถลงการทำงานและผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินการกิจกรรม เราจะต้องคัดความรู้ที่ตกผลึกผ่านการวิเคราะห์จากผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการประเมินกิจกรรมที่มีคุณภาพมาก

แวนูฟาน สุเด้น กล่าวว่า ปีนี้ทางผู้ดำเนินการกิจกรรมหะละเกาะฮูไม่ได้แจกเอกสารแก่กลุ่มสมาชิก ทำให้การดำเนินการนั้นไม่มีทิศทางและกรอบของการทำงาน

มาเรียม ดอเลาะ กล่าวว่า การที่ไม่มีเอกสารประกอบกิจกรรมหะละเกาะฮู พี่เลี้ยงจำเป็นต้องคิดกิจกรรมเอง ทำให้นักศึกษามองว่า กิจกรรมนี้ไม่มีเป้าหมาย เพราะแต่ละกลุ่มมีกิจกรรมที่ต่างกัน บางกลุ่มพี่เลี้ยงคิดกิจกรรมดี แต่บางกลุ่มนั้นไม่รู้จะคิดอะไร เพราะเป็นกิจกรรมต่อเนื่องและระยะเวลายาว หากไม่มีหลักสูตรหรือเอกสารประกอบ พี่เลี้ยงจะไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้

Prince of Songkla University
Pattani Campus